

MINISTERSTVO FINANCÍ

Odbor Personální

Oddělení Finanční a ekonomické informace

INFORMACE Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

13/2009

Říjen

Informace Odborné knihovny MF
Dokumentační a informační bulletin
Řada: **Přehled dokumentovaných článků z českých a zahraničních odborných časopisů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické
informace

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

M. Beránková, Ing. K. Gubová,
Mgr. J. Machonský, A. Mazaná,
Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN:

1803-6376

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042259
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Odd. Finanční a ekonomické informace,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 30.10.2009
Vychází zpravidla 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
http://www.mfcz.cz/cps/rde/xchg/mfcz/xsl/kniha_aktual.html (internet)

Do čísla přispěly:

M. Beránková, Ing. K. Gubová,
A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková,
V. Šťastná, Mgr. M. Tichá, Mgr. E.
Vaňová

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc září). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových a internetových stránkách Odborné knihovny MF.

V tomto čísle jsou z českých titulů podchycena např. témata: determinanty půjček v cizí měně v nových členských zemích EU (v anglickém jazyce), zdaňování úspor v evropském kontextu, veřejná podpora v oblasti státních záruk, vliv elektronické komunikace na praní špinavých peněz, lichva jako morální, sociální a ekonomický problém, nepříspěvkové doby pojištění, MF a programové financování, příjmy a výdaje v cizí měně z hlediska daně z příjmů, nová úprava státní podpory stavebního spoření a minimální mzda - důsledky pro trh práce v ČR (v anglickém jazyce).

Ze zahraničních zdrojů upozorňujeme např. na články z německy psaného tisku týkající se ručení daňového poradce/advokáta za chybné poradenství, zvláštních daňových úprav pro tzv. Bad Banks, zvýhodnění podnikového majetku novým zákonem o dani dědické, změn odvodového řádu na základě zákona o potírání daňového úniku, krátkodobých a střednědobých perspektiv veřejných rozpočtů v Německu a nemovitého majetku soukromých domácností v Rakousku. Z anglicky psaného tisku jsme vybrali stati o centrálním bankovníctví, nové podobě Wall Streetu, úloze daňového poradce v účetním procesu a o zjednodušení a harmonizaci pravidel EU pro fakturování a archivaci DPH.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** z německého tisku: Daňové kontroloři v patřičných mezích (periodicita daňových kontrol), Velká Británie se vyvíjí v zemi s vysokými daněmi a Příznak úvěrové krize: chybí důkazy pro obávaný nedostatek úvěrů v Německu.

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

AKTUALITY

Periodika

Poradce extra – Protikrizový balíček zákonů (příloha měsíčníku PORADCE)

Periodikum je zvláštní řadou časopisu PORADCE. Publikuje protikrizové změny zákonů, vyhlášené změny zákonů s krátkým redakčním komentářem.

Vyd.: Český Těšín, Poradce 2009 –

Periodicita: nepravidelná

Nová elektronická periodika na www stránkách Odborné knihovny MF:

Economics Bulletin

Elektronický, odborný, volně přístupný časopis založený v roce 2001 s cílem operativně zveřejňovat výsledky probíhajících ekonomických výzkumů. Vychází nepravidelně. V roce 2008 měl již tisíc příspěvků. Vydává Katedra ekonomie, Vanderbilt University, USA.

Viz

<http://www.economicsbulletin.com>

World Investment Report

Každoroční zpráva se zaměřuje na problematiku přímých zahraničních investic v rozvinutých i rozvojových zemích. Publikuje ji Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD) na svých webových stránkách v pdf formátu. K dispozici jsou zprávy z let 1991-2009, text je dostupný v angličtině, francouzštině, španělštině, čínštině a ruštině. Některé starší zprávy najdete ve fondu knihovny mezi monografiemi.

Viz

<http://www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=1485&lang=1>

Trade and Development Report

Každoroční zpráva analyzuje současné hospodářské trendy a hlavní témata celosvětového významu. Publikuje ji Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD) na svých webových stránkách v pdf formátu. K dispozici jsou zprávy z let 1996-2009, text je dostupný v angličtině, arabštině, francouzštině, španělštině, čínštině a ruštině. Některé starší zprávy najdete ve fondu knihovny mezi monografiemi.

Viz

<http://www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=3742&lang=1>

Media Monitoringy

Na stránkách Odborné knihovny MF je pro Vás připraven speciální monitoring na téma Lisabonská smlouva, který naleznete v sekci Monitoring médií a na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

OBSAH

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	5
Daně.....	5
Ekonomické vědy. Ekonomie	12
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	13
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	20
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	25
Podnik a podnikání.....	26
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	27
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	29
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	29
Právo.....	31
Statistika. Demografie. Sociologie.....	32
Účetnictví	32
Veřejná správa.....	33
Veřejné finance. Rozpočet	34
Zdravotnictví	36
Ostatní.....	37
Zkrácené překlady odborných článků	38

Daně

Douglas Roxburgh

2009 budget : United Kingdom

Rozpočet na r. 2009 : Velká Británie

European taxation, Vol. 49, (2009) No. 7, p. 389-394

Britský ministr financí Alistair Darling předložil parlamentu 22. dubna 2009 svůj druhý rozpočet. V příspěvku se rozebírají návrhy týkající se daně z příjmu a korporační daně, zdanění zahraničních příjmů, dědické daně, DPH a dalších opatření. - Pozn. -- Res.

P. David

Aspects of the value added tax within the self assessment system and the extended guarantees for the provision of services in the countries of the European Union

Aspekty daně z přidané hodnoty v rámci systému samovyměření a prodloužené záruky při poskytování služeb v zemích Evropské unie

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 55, (2009) No. 7, p. 335-346

Autor se zaměřuje na problematiku DPH v zemích Evropské unie, zejména na harmonizaci a uplatňování DPH v oblasti služeb. V této souvislosti probírá možnosti využití systému samovyměření DPH a dále otázky spojené se zařazením služeb v rámci tzv. prodloužené záruky do zdanitelných či osvobozených plnění. Uvádí též srovnání jednotlivých zemí Evropské unie.

Sven Afhüppe, Donata Riedel

Banker gegen Börsensteuer

Bankéři proti burzovní dani

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 176 (14.9.2009), S. 1

Negativní reakce bankovních svazů a ochránců investorů na plán spolkového ministra financí zavést když ne všeobecné a mezinárodní zdanění veškerých transakcí na finančních trzích, tak alespoň národní burzovní daň z obratu. Odpůrci plánu se obávají značného konkurenčního znevýhodnění a také odlivu obchodů s cennými papíry do zemí bez této daňové zátěže. Steinbrück uvažuje o mezinárodní finanční dani z obratu ve výši 0,05 % z každé jednotlivé transakce.

Matthias Söffing, Susanne Thonemann

Begünstigung unternehmerischen Vermögens nach dem ErbStG : unter besonderer Berücksichtigung des gleichlautenden Ländererlasses zur Umsetzung des Gesetzes zur Reform des ErbStG- und Bewertungsrechts vom 25.6.2009

Zvýhodnění podnikového majetku zákonem o dani dědické : s přihlédnutím ke zvláštnímu zemskému výnosu ve stejném znění, kterým se realizuje zákon k reformě práva daně dědické a oceňovacího práva z 25.6.2009

Der Betrieb, Jg. 62, (2009) Nr. 35, S. 1836-1842

Komentář k daňovým zvýhodněním podnikového majetku v důsledku nového německého zákona o dani dědické (platí od 1.1.2009) se konkrétně zabývá oblastmi, na něž se vztahují §§ 13a a 13b ErbStG; výnos upřesňuje tyto částečně nejednoznačné paragrafy. Dochází k závěru, že finanční správa určité a pro daňového poplatníka výhodné výkladové alternativy uznává, někdy však ale postrádá základní ekonomické vnímání a z obav před zneužitím požaduje těžko přijatelná vyjádření. Majetek osvobozený od daně, majetek daňově zvýhodněný. - Pozn.

Robert Couzin

Brief history of Canadian taxation

Stručná historie kanadského daňového systému

Bulletin for international taxation, Vol. 63, (2009) No. 8-9, p. 357-362

Příspěvek představuje stručný přehled moderní historie kanadského daňového systému od r. 1972, kdy režim daně z příjmu prošel zásadní reformou, až do současnosti. Zaměřuje se především na daň z příjmů fyzických a právnických osob. - Článek je součástí monotematického čísla věnovaného

výsledkům 63. kongresu IFA, který se konal v kanadském Vancouveru a zabýval se různými aspekty kanadského daňového systému.

Zdeněk Morávek

Daňová ztráta u neziskových poplatníků

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 2, (2009) č. 9, s. 22-26

Daňová ztráta neziskových subjektů (podnikatelských subjektů), k definici zákona o dani z příjmů vymezující příjmy neziskových subjektů nepodléhající zdanění. Právní formy neziskových poplatníků, nestátní příspěvkové organizace, občanská sdružení, nadace a nadační fondy, společenství vlastníků jednotek. K možnosti odečíst daňovou ztrátu od základu daně.

Alexander v. Wedelstädt

Die Änderungen der Abgabenordnung durch das Steuerhinterziehungsbekämpfungsgesetz

Změny odvodového řádu na základě zákona o potírání daňového úniku

Der Betrieb, Jg. 62, (2009) Nr. 33, S. 1731-1733

Zavedení povinné součinnosti s německou finanční správou pro daňové poplatníky, kteří mají obchodní vztahy s finančními institucemi v tzv. daňových oázách. Dokumentační povinnost daňového poplatníka. - Pozn.

Norbert Mückl, Alexander Rempik

Die neue Sanierungsklausel gem. § 8c Abs. 1a KStG n.F.

Nová sanační doložka podle § 8c odst. 1a zákona o korporační dani

Finanz-Rundschau, Jg. 91, (2009) Nr. 15, S. 689-703

Příspěvek rozebírá novou úpravu sanačního privilegia v § 8c odst. 1a zákona o korporační dani v Německu. Tato úprava zavádí časově omezené sanační privilegium, které zmírňuje omezení odpočtu ztrát v rámci předchozí úpravy (Unternehmenssteuerreform 2008) a daňově zvýhodňuje účast investora při restrukturalizaci problémových podniků. - Pozn.

Jana Šťovíčková

DPH balíček 2010 přináší změny i pro finanční instituce

Bankovníctví, Sv. 17, (2009) č. 8, s. 28-29

K pravidlům pro uplatnění DPH v rámci členských států EU, která od 1. ledna 2010 doznají významných změn. Stane se tak na základě tzv. DPH balíčku - několika nových směrnic, které schválila 12. února 2008 Rada ministrů hospodářství a financí zemí EU (ECOFIN). Podrobněji k některým novinkám a změnám, které se týkají finančních institucí.

Daniel Schoenwitz, Frank Doll, Anton Riedl

Dreist einverleibt

Troufale přivlastněno

WirtschaftsWoche, Jg. 2009, Nr. 35, S. 75-80

Daňová politika v Německu; kritika daňově nemorálních postupů spolkové finanční správy a spolkového ministerstva financí při vymáhání daní a zabezpečování daňových příjmů státní pokladny v době krize, výhled utahování daňového šroubu po volbách. Historie zdaňování investorů a majitelů domů. Půjčky vynucené od majetných (na úhradu reparací po 1. světové válce, kvůli hyperinflaci nebyly vráceny). (Poválečné) daňové dopisní známky, (poválečná) dávka okamžité pomoci vybíraná z majetku (30leté "splácení" poloviny hodnoty majetku), zvláštní daň z osobních a podnikových příjmů vybíraná až do roku 1958, "stále živý" příspěvek solidarity, zpětné rušení daňových úlev/dodatečné zdaňování (Filmový fond) atd. Soudní rozsudky ignorované finanční správou, 70 176 žalob proti finančním úřadům v roce 2008.

Claudia Wesselbaum-Neugebauer

Entfernungspauschale - sachgerechte Vereinfachung und Typisierung?

Příspěvky na dojíždění do zaměstnání - přiměřené zjednodušení a typizace?

Finanz-Rundschau, Jg. 91, (2009) Nr. 16, S. 746-754

Příspěvek zkoumá, do jaké míry odpovídá paušálem stanovený odpočet nákladů na dojíždění do zaměstnání skutkové podstatě nezbytných cestovních výdajů odpočitatelných při vyměrování základu pro výpočet daně z příjmů. Probírá nové znění zákonné úpravy těchto paušálů z 20.4.2009, které ruší omezení platnosti pouze na "vyšší" výdaje od 21. kilometru vzdálenosti. - Pozn.

Erfolgreiche deutsch-französische Initiative zur Bekämpfung der Steuerhinterziehung

Úspěšná německo-francouzská iniciativa v boji proti daňovému úniku

Monatsbericht des BMF, Jg. 2009, Nr. 8, S. 74-77

Příspěvek informuje o vývoji iniciativ zaměřených na boj proti daňovému úniku. V této souvislosti sleduje úspěšnost snah při prosazování standardů OECD pro efektivní výměnu informací podle závěrů Pařížské konference z 21. října 2008 a podle následné konference v Berlíně v červnu 2009. V rámci německo-francouzské iniciativy pro boj proti daňovému úniku přijali zástupci 19 zemí OECD dohodu o dodržování standardů OECD pro všechna důležitá finanční centra.

Gesetz zur verbesserten steuerlichen Berücksichtigung von Vorsorgeaufwendungen (Bürgerentlastungsgesetz Krankenversicherung) : vom 16. Juli 2009

Zákon o lepším daňovém zohlednění nákladů na zaopatření (Zákon o snížení zátěže občanů v oblasti zdravotního pojištění) : z 16. července 2009

Bundesgesetzblatt. Teil I, Jg. 2009, Nr. 43, S. 1959-1973

Znění zákona o lepším daňovém zohlednění nákladů občanů na zdravotní pojištění a pečovatelské služby v Německu s platností od 1.1.2010. Cílem zákona je zajistit lepší odpočitatelnost výdajů na zdravotní a ošetrovatelskou péči. Nově budou platit odpočty i pro děti, které jsou soukromě připojištěny u svých rodičů (tzv. základní tarifní položky).

Haftung eines Steuerberaters/Rechtsanwalts wegen Fehlberatung: Durchführung einer Kapitalerhöhung im Wege einer verdeckten Sacheinlage - Ermittlung des entstandenen Schadens - Beginn der Verjährung : BGH-Urteil vom 19.5.2009 - IX ZR 43/08

Ručení daňového poradce/advokáta za chybné poradenství: navýšení kapitálu formou skrytého nepeněžitelého vkladu - Zjištění vzniklé škody - Začátek promlčecí doby : rozsudek Spolkového soudního dvora z 19.5.2009 - IX ZR 43/08

Der Betrieb, Jg. 62, (2009) Nr. 31, S. 1642-1646

Problematika ručení daňového poradce/advokáta v případě chybného poradenství v Německu. Shrnutí požadavků na poradenské povinnosti poradce vůči klientovi, povinnost informovat o právních a hospodářských rizicích (skrytého nepeněžitelého vkladu), ne/promlčení nároku na náhradu škody, datum vzniku škody. - Pozn.

Torsten Riecke ; Klaus Tschüscher

Liechtenstein liefert Kontoinformationen : Steueroasen trocknen nach und nach aus

Lichtenštejnsko bude posílat informace o kontech : daňové oázy postupně vyschnou

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 169 (3.9.2009), S. 1, 5

Ke smlouvě Německa a Lichtenštejnska, která zabezpečuje výměnu informací o daňových deliktech, tzn., že při odůvodněném podezření na daňový únik budou německým daňovým pátračům sděleny důvěrné bankovní informace. Nedořešená otázka automatické výměny informací. Obtížné zjišťování vyměrovacího základu pro uplatnění srážky u zdroje na majetek v zahraničí (finanční inovace mění průběžně základ). Narážka na značný rozsah napojení německých bank na obchod s daňovými oázami.

Axel Schrinner

"Mallorca-Rentner" siegen gegen Finanzminister Steinbrück

Důchodci z Mallorky vítězí nad ministrem financí Steinbrückem

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 175 (11.9.2009), S. 4

Riesterův důchod (RD); k požadavku na změnu předpisů k soukromému důchodovému připojištění se státním příspěvkem, který přichází z podnětu Evropského soudního dvora. Němečtí důchodci, kteří čerpají RD v (evropském) zahraničí, unikají zdanění důchodu a proto po nich německá finanční správa požaduje vrácení již vyplaceného státního příspěvku, čímž Německo popírá proklamované svobody v EU. K návrhu celoevropské úpravy zdanění soukromého důchodového pojištění se státní podporou (např. daní u zdroje). Odhad fiskálních dopadů daňových výpadků.

Hans-Martin Grambeck

Outsourcing im Finanzdienstleistungssektor - wohin geht die Reise ?

Outsourcing v sektoru finančních služeb - kam povede cesta?

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 58, (2009) Nr. 16, S. 541-551

Autor upozorňuje na potřebu jasnějšího definování možnosti uplatnění daňových úlev v oblasti obrátového zdanění finančních služeb bank a pojišťoven v Německu. Dokládá, že tato nedostatečně ošetřená potřeba právní jistoty má dopady na rozhodování poskytovatelů finančních služeb o jejich outsourcingu. - Pozn.

Tomasz Lewicki

Polish corporate income tax amendments in 2009

Novelizace polské daně z příjmu právnických osob v r. 2009

European taxation, Vol. 49, (2009) No. 7, p. 383-385

Příspěvek přehledně informuje o hlavních změnách daně z příjmu korporací, které přinesla novela zákona s účinností od 1. ledna 2009 a které jsou podle autorova názoru zvláště významné pro nadnárodní podniky působící nebo investující v Polsku. - Pozn. -- Res.

Eva Sedláková

Příjmy a výdaje v cizí měně z hlediska daně z příjmů

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 4, (2009) č. 9, s. 84-87

Postup při přepočtu příjmů a výdajů v cizí měně pro účely daně z příjmů. Pevný kurz, kurzové rozdíly, cizí měna při pracovních cestách.

Květa Kubátová, Lucie Říhová

Regresní analýza faktorů ovlivňujících výnosy korporativní daně v zemích OECD

Politická ekonomie, Sv. 57, (2009) č. 4, s. 451-470

Cílem článku je identifikovat ekonomické, legislativní a sociální faktory, na nichž závisejí výnosy daní korporací. Shrnutí literatury o faktorech ovlivňujících výnosy korporační daně a o používaných regresních funkcích, regresní analýza závislosti výnosů korporační daně v zemích OECD za období 1980-2006.

Daniel Delhaes, Jürgen Flauger

Revision des Atomausstiegs bringt Milliarden

Revize ukončení provozu atomových elektráren přinese miliardy

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 165 (28.8.2009), S. 4

Atomová daň; k plánovanému prodloužení provozu fungujících atomových elektráren (AE) namísto dosud plánovaného ukončení produkce v případě volebního vítězství SPD a unie CDU/CSU za účelem výraznějšího zdanění zisků. Předpokládaný dopad změny strategie na zvýšení zisků AE v jednotlivých energetických koncernech. - Článek navazuje na úvodní příspěvek na s. 1.

Holger Alich

Sarkozy führt Ökosteuer in Frankreich ein

Sarkozy zavede ve Francii ekologickou daň

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 175 (11.9.2009), S. 6

Avizo zavedení ekologické daně ve Francii; produkty podléhající nové "klimatické" dani, její vliv na ceny pohonných hmot od počátku roku 2010. Plán postupného zvyšování daně; připomínka plánu EU zavést trestní cla za dovozy ze zemí, které ignorují ochranu klimatu.

Torsten Riecke

Schweiz gibt 4 450 Kontodaten heraus : Drei zu Null für die Schweiz

Švýcarsko vydá 4 450 informací o kontech [amerických daňových hříšníků] : tři nula pro Švýcarsko

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 159 (20.8.2009), S. 1, 18

Eskalující daňový spor ohledně amerického požadavku na vydání 52 tisíc informací o kontech Američanů uplatňovaného vůči švýcarské bance UBS byl urovnán mimosoudní dohodou. UBS je povinna vydat informace pouze o 4 450 kontech, jejichž majitelé jsou podezřelí z daňového úniku. UBS již v únoru letošního roku přiznala, že napomáhala americkým klientům k daňovému úniku a zaplatila pokutu 780 mil. dolarů. K odlišnému pohledu na daňové delikty v USA a ve Švýcarsku, švýcarské bankovní tajemství.

Ine Lejeune, Bert Mesdom and Olivier Verhaege

Simplification and harmonization of the EU VAT invoicing and archiving rules

Zjednodušení a harmonizace pravidel EU pro fakturování a archivaci DPH

International VAT monitor, Vol. 20, (2009) No. 4, p. 280-284

28. ledna 2009 Evropská komise zveřejnila svůj návrh změny směrnice EU pro DPH. Návrh sleduje dva cíle: zjednodušení a harmonizaci četných administrativních povinností podniků a stimulaci zavádění elektronického fakturování a archivace. V článku se popisují přípravné práce, které vedly k tomuto návrhu, a hodnotí se, zda cíle návrhu budou splněny. - Pozn. -- Res.

Christian Altvater

Steuerliche Sonderregelungen für sog. Bad Banks

Zvláštní daňové úpravy pro tzv. Bad Banks

Der Betrieb, Jg. 62, (2009) Nr. 34, S. 1779-1784

Německý zákon o Bad Banks vytváří pro banky rámec ke zmírnění rizik v oblasti účetnictví a dozoru. K daňovým dopadům dvou modelů Bad Banks, tj. modelu účelové společnosti a konsolidačního modelu. - Pozn.

Axel Schrinner, Peter Müller, Peter Thelen

Steuervorteil beim Autokauf : Union und SPD fordern Korrektur bei Werkswagen

Daňové zvýhodnění zaměstnance automobilky při koupi auta z vlastní produkce podniku : unie CDU/CSU i SPD požadují úpravu zdanění továrních automobilů

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 164 (27.8.2009), S. 1, 4

Po skončení šrotovného přináší německým automobilkám novou naději rozsudek Spolkového soudního dvora, který zvrátil restriktivní zdanění rabatů poskytované zaměstnancům v automobilovém průmyslu. Fiskál by tedy již neměl zdaňovat rozdíl mezi katalogovou a "zaměstnaneckou" cenou, ale pouze rozdíl "vůči ceně obvyklé ve všeobecném obchodním styku". Soudci vycházeli z toho, že cena uváděná výrobcem je nezávazná resp. doporučující, neodpovídá reálným prodejním cenám, a proto nemůže být základem pro zjištění zdanitelného finančního zvýhodnění.

Taming the carbonivores : France's carbon tax

Jak zkrotit neekologické chování : francouzská daň z kyslíčnicku uhličitého

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8649, p. 38-39

Pokud Francie přijme návrh svého prezidenta na zavedení daně "z uhlíku", půjde o první velkou zemi, která podobný krok udělá (taková daň již existuje ve skandinávských zemích). Zatím se však návrh

setkal s otevřeným nepřátelstvím spotřebitelů, opozice a překvapivě i zelených, podle kterých daň z hlediska chování nic neovlivní.

Christian Amand

The limits of the EU VAT exemption for financial services

Meze osvobození od DPH u finančních služeb v EU

International VAT monitor, Vol. 20, (2009) No. 4, p. 263-274

Podle návrhu Evropské komise ohledně režimu DPH pro pojistné a finanční služby bude osvobození těchto služeb od daně na základě objektivních ekonomických kritérií spojeno s charakterem služby a ne s osobou, která ji poskytuje. Autor se zaměřuje na otázku, zda jsou "objektivní ekonomická kritéria", která vycházejí z precedenčního práva ESD, použitelná ve světle metod výkladu ESD a zejména z pohledu jeho rozsudku ve věci Tiercé Ladbroke. - Pozn. -- Res.

Bart Janssen

The role of the tax adviser in the accounting process

Úloha daňového poradce v účetním procesu

European taxation, Vol. 49, (2009) No. 8-9, p. 404-408

Prostředí pro daňové profesionály se mění. S tím, jak se pozornost přesouvá od daňového plánování k dodržování daňových předpisů, nabývá na významu daňové účetnictví. Článek se zaměřuje na otázku, jaká potenciální rizika a příležitosti čekají na daňové poradce ve vztahu k daňovému účetnictví. - Článek je součástí monotematického čísla věnovaného klíčovými tématům daňového účetnictví z mezinárodního pohledu i ve vztahu k některým vybraným zemím (Nizozemsko, Německo, Itálie, Velká Británie, Rusko).

Jan Jirásek, Tomáš Kocourek

Ústavní limity správy daní

Bulletin advokacie, Sv. 2009, č. 7-8, s. 37-45

Kritický rozbor několika rozhodnutí Ústavního soudu z poslední doby, která se týkají správy daní. ÚS radikálně změnil dlouhá léta ustálený výklad té části zákona o správě daní a poplatků, která se týká lhůty pro vyměření daně, přičemž současně výrazně omezil možnost správce daně provést u daňového subjektu daňovou kontrolu.

Alexander Lindemann, Guido Schlikker, Sami Omar

Verbriefungen Made in Germany - Lösung für die Liquiditätskrise?

Přeměna pohledávek v cenné papíry podle německého vzoru - řešení pro krizi likvidity?

Finanz-Rundschau, Jg. 91, (2009) Nr. 15, S. 711-718

V souvislosti s krizí likvidity a potřebou dodatečných možností refinancování bank vysvětlují autoři transakci přeměny pohledávek na cenné papíry prostřednictvím německé účelové společnosti (Special Purpose Vehicle/SPV) pro refinancování u Evropské centrální banky. Zaměřují se přitom zejména na daňová rizika a jejich prevenci. - Pozn.

Viertes Gesetz zur Änderung von Verbrauchsteuergesetzen : vom 15. Juli 2009

Čtvrtý zákon o změně zákonů o spotřebních daních : z 15. července 2009

Bundesgesetzblatt. Teil I, Jg. 2009, Nr. 42, S. 1870-1938

Znění čtvrtého zákona o změně zákonů o spotřebních daních v Německu ze dne 15. července 2009. Nově upravuje zákon o spotřební dani z tabáku a tabákových výrobků, ze šumivých vín a meziproduktů, z piva a z kávy. Dále mění úpravu spotřebního zdanění u dalších zákonů, např. zákona o monopolu státu na výrobu, dovoz a obchod s destiláty, zákona o zdanění energií aj.

Eva Sedláková

Výdaje zaměstnavatele na pracovní cesty zaměstnanců z hlediska daně z příjmů

Účetnictví, Sv. 2009, č. 8, s. 35-40

K náhradě jízdních výdajů, k náhradě výdajů za ubytování, k poskytnutí stravného, k náhradě nutných vedlejších výdajů, k souběhu stravného na pracovní cestě a příspěvku na závodní stravování apod. -

z pohledu zákona o daních z příjmů (daňový výdaj zaměstnavatele, zdanitelný příjem zaměstnance). Problematika je ilustrována na několika příkladech. - Test k tomuto čl. je uveř. na s. 41.

Hana Klierová

Základ daně z pohledu DPH

Účetnictví, Sv. 2009, č. 8, s. 41-49

Stanovení základu daně podle obecných pravidel a ve specifických případech. Doplněno příklady a srovnáním čl. 72 až 82 směrnice Rady 2006/112/ES s § 36 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (v platném znění).

Zdeněk Kuneš

Zateplování rodinných domů a bytových domů z pohledu DPH

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 17, (2009) č. 16, s. 14-17

K možnosti uplatnit sníženou sazbu daně při provádění zateplování rodinných a bytových domů (příslušenství rodinného domu a bytového domu, práce na společných částech domu). Dále o případech, kdy sníženou sazbu daně nelze uplatnit.

Damian Czudek, Rafael Dowgier

Zdanění nemovitostí v České republice a Polsku

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 17, (2009) č. 2, s. 143-149

Obecně k problematice daně z nemovitostí. Český a polský systém zdaňování nemovitostí. Podrobně o předmětu a o subjektu nemovitostních daní, o základu a sazbě daně, o vzniku a zániku daňové povinnosti, o orgánech správy daní, o splatnosti a způsobu placení daně apod. - Pozn.

Hana Skalická

Zdaňování společností v Evropské unii. 3., Dánsko

Daně a právo v praxi, Sv. 14, (2009) č. 8, s. 41-44

Zdaňování společností v Dánsku (zákonný rámec, daňové subjekty, zdaňovací období, zdanitelný příjem a základ daně, daňově uznatelné a neuznatelné náklady, uplatnitelnost daňových ztrát, sazba daně, skupinové zdanění atd.). Doplněno příkladem. - Právní stav ke dni 31.5.2009.

Alexandra Pospíšilová, Marcel Pitterling

Zdaňování úspor v evropském kontextu

Daně a právo v praxi, Sv. 14, (2009) č. 8, s. 2-7

Ke směrnici č. 2003/48/ES o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb. Základní principy směrnice, klíčová ustanovení (skutečný vlastník, platební zprostředkovatel, úroková platba), režim srážkové daně, implementace směrnice do zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva o fungování směrnice. Návrh novely směrnice. Doplněno dvěma příklady.

Radmila Kulková

Změny v daňovém řízení - novela od 1.1.2010

Daně a právo v praxi, Sv. 14, (2009) č. 8, s. 21-26

K jednotlivým změnám v daňovém řízení, týkajícím se např. povinnosti informovat o uložení pokuty za porušení mlčenlivosti, odůvodnění, odkladného účinku odvolání v případě dodatečně vyměřené daně, počátku běhu lhůty pro vyměření daně, potvrzení o stavu osobního daňového účtu, zástavního práva k zajištění daňové pohledávky aj. - Pozn. -- K tématu viz příspěv. P. Tarandy "Daňové řízení po 1.1.2010 - malé zamyšlení nad věcmi budoucími", uveř. v čas. Daně a právo v praxi, 2009, č. 9, s. 19-21.

Jana Vítková

Zvláštní režimy při uplatňování DPH

Praktický poradce v daňových otázkách, Sv. 2009, č. 16, rubrika 3, s. 1-18

K problematice zvláštních režimů při uplatňování DPH, které se týkají: poskytování elektronických služeb; cestovní služby; obchodování s použitým zbožím, uměleckými díly, sběratelskými předměty a

starožitnostmi; koupě zboží za účelem dalšího prodeje v nezměněném stavu; obchodování s investičním zlatem. Doplněno několika příklady.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 10/2009

Obchodní majetek poplatníků [pohledem daně z příjmů]. Osvobození příjmů z prodeje nemovitostí a věcí movitých. Paušální výdaje z podnikání a pronájmu. Stanovení základu daně. Opravy a zpracovatelské operace [pro účely uplatňování DPH]. Výpočet a zaokrouhlování DPH.

Daňové a účetní poradenství

č. 39-40/2009

Některé účetní případy u DPH. Exekuce podle zákona o správě daní a poplatků. Mateřská a dceřiná společnost - daně a účetnictví. Obrat z daňového a účetního pohledu.

Daňový TIP

č. 19/2009

Paušální výdaje a výdajové paušály v roce 2009. Věcné břemeno při prodeji pozemku. Časové rozlišení výnosů. DUZP - kupní smlouva vs. objednávka. Podíl na zisku a SJM [společné jmění manželů]. Firemní automobil pro soukromé použití - kdy se jedná o pracovní cestu?

č. 20/2009

Změny v zákoně o správě daní a poplatků s účinností v roce 2009 a od 1.1.2010. Sankce v daňovém řízení. Odpisy parkoviště bez kolaudace. Náklady na elektrickou energii a teplo. Pracovní cesta spolupracujících osob. Zrušení knihy jízd. Paušalizace výdajů na auto a DPH.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Antonie Doležalová

Co dělat? : vliv nacistického a sovětského modelu řízení na poválečnou obnovu budoucího "komunistického" Československa

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 17, (2009) č. 4, s. 62-83

Studie zkoumá, do jaké míry byl poválečný vývoj Československa ovlivněn modelem nacistického centrálního modelu řízení a teorií marxismu-leninismu. Zaměřuje se přitom na dva úhly pohledu: na jedné straně, zda se vůbec mohl projevit jiný národohospodářský koncept a na straně druhé, zda ekonomická teorie marxismu-leninismu měla vnitřně konzistentní obsah a sílu řešit úkoly poválečné doby. - Pozn.

Ben Hall

GDP branded a poor gauge of progress

HDP je špatným měřítkem rozvoje

Financial Times, Vol. 2009, No. 37106 (15.9.2009), p. 4

Komise vedená J. Stiglitzem vydala zprávu, podle které HDP nedokáže dokonale změřit prosperitu společnosti. Špatné měřítko pak vede ke špatným závěrům. Komise navrhuje větší užívání objektivních měřítek blahobytu a subjektivnějších měřítek štěstí. - Zkrácený překlad článku v Informacích Odborné knihovny MF č. 12/2009. -- Problematikou se zabývá i článek Josepha

Stiglitz Towards a better measure of well-being ve FT ze dne 14. 9. 2009 na s. 11. Viz rovněž článek v The Economist ze dne 19. 9. 2009 na s. 79 pod názvem Measuring what matters.

Pavel Sirůček

Nositelé Nobelovy ceny za ekonomii 1997

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 17, (2009) č. 3, s. 91-98

Pokračování dlouhodobého seriálu, který představuje oceněné osobnosti v rámci tzv. Nobelovy ceny za ekonomii; informuje o udělení této ceny za rok 1997. Spolunositeli NC jsou dva američtí ekonomové a finanční matematici Robert Cox Merton a Myron Samuel Scholes, ocenění za rozpracování nových metod pro stanovení ceny derivátů.

Pavel Sirůček

Nositel Nobelovy ceny za ekonomii 1998

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 17, (2009) č. 4, s. 84-90

V návaznosti na dlouhodobý seriál AOP příspěvek představuje dalšího nositele Nobelovy ceny za ekonomii - za rok 1998. Oceněným se stal indický ekonom Amartya Kumar Sen, a to za příspěvky z oblasti ekonomie blahobytu spojené zejména s vysvětlením příčin hladomorů. Věnuje se převážně rozvojovým zemím, přičemž jejich problémy analyzuje z ekonomických i filozofických hledisek. - Pozn.

Withdrawal symptoms : the wealth effect

Symptomy čerpání : efekt bohatství

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8647, p. 80-81

Příspěvek vychází ze studie dvou autorů z Chicagské univerzity, kteří zkoumali vztah mezi majetkem v podobě nemovitosti a utrácením. Využili k tomu data o téměř 70 000 amerických dlužnících. Ukazuje se, že růst hodnoty bydlení v době konjunktury vedl i k nárůstu půjček (jištěných nemovitostí), které byly vynaloženy především na spotřebu.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Sven Afhüppe

"BaFin braucht mehr Kompetenzen"

"BaFin potřebuje více kompetencí"

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 158 (19.8.2009), S. 4

Krátce k požadavku navýšení zásahových kompetencí Spolkového úřadu dozoru nad finančními službami BaFin. Značné slabiny BaFin se projevily u banky Hypo Real Estate, která téměř zbankrotovala. Výzva k zajištění lepší koordinace činností na evropské a mezinárodní úrovni, nutnost kontroly obchodních modelů bank a zvýšení rozhodovacích kompetencí BaFin.

A new sheriff : Gary Gensler, derivatives cop

Nový šerif : Gary Gensler, četník na deriváty

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8647, p. 81

Zaměřeno na předsedu americké Komise pro obchodování s komoditními futures (CFTC) Garyho Genslera, který byl jmenován do funkce koncem roku 2008. CFTC byla dlouho ve stínu Komise pro cenné papíry a burzy (SEC), ale její hvězda nyní díky stylu nového předsedy, nadšeného zastávce regulace, a kvůli finanční krizi stoupá. Přispěly k tomu zejména dvě věci: úloha úvěrových derivátů OTC při zhoršování finanční krize a prudký nárůst cen ropy v loňském roce.

Peter Köhler

Banker warnen vor falschen Lehren aus der Krise

Bankéři varují před nesprávnými závěry z krize

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 170 (4.9.2009), S. 20

Přední bankovní manažeři v Německu se obávají, že z finanční krize nebudou vyvozeny správné důsledky - jejich pohled na další vývoj se však velmi liší. Šéf Commerzbank obhajuje intenzivnější zásahy státu, protože podle něj "hrozí nebezpečí, že krize byla příliš krátká na to, aby se všechny zásadní změny projevíly" a předpovídá novou vlnu regulací. Představitel Deutsche Bank naproti tomu varuje před "renacionalizací" regulace, tj. aby národní dozory neposilovaly svou pozici v zahraničí přes pobočky a dceřiné společnosti a nepožadovaly po těchto subjektech, aby fungovaly jako samostatné jednotky a byly likvidní. Nastavení karenční doby pro výplatu manažerských bonusů po 4-5 letech.

Sven Afhüppe, Peter Müller

Bund bekämpft die Kreditklemme

Německý stát zápolí s úvěrovou nouzí

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 168 (2.9.2009), S. 1

Zajištění úvěrového zabezpečení pro oživení ekonomiky v Německu v době zvýšené opatrnosti bank při poskytování úvěrů. Dopady mezinárodní finanční krize nutí spolkovou vládu k dalším záchranným opatřením: ministr financí ohlásil program v rozsahu min. 17,5 mld. eur, který umožní nalít do ekonomiky finanční prostředky potřebné pro realizaci projektů a aktivit např. malých a středních podniků. Zdrojem financí nejsou dodatkové rozpočtové prostředky, nýbrž "Hospodářský fond Německa" vytvořený v rámci 2. balíku na podporu konjunktury. Opatření Deutsche Bank k zajištění transparentnosti praxe poskytování úvěrů. - K tématu také viz HB, 26.8.2009, č. 163, s. 1.

Ça fait malus : banking bonuses in France

Žádný bonus, malus : bankovní bonusy ve Francii

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8646, p. 62

Plány největší francouzské banky BNP Paribas na výplatu bonusů svým zaměstnancům v r. 2009 vyvolaly pobouření po celé zemi. Prezident Sarkozy určil bankám nová pravidla pro výplatu bonusů (systém bonus-malus) a francouzský model chce prosadit i na mezinárodním fóru. Je překvapením, že francouzští bankéři přijali nový systém bez větších protestů.

Martin Cincibuch, Tomáš Holub, Jaromír Hurník

Central bank losses and economic convergence

Ztráty centrální banky a hospodářská konvergence

Finance a úvěr, Vol. 59, (2009) No. 3, p. 190-215

Studie zkoumá ztráty centrální banky a nabízí praktický rámcový model pro odhad schopnosti centrální banky zajistit udržitelnost bilance, aniž by musela slevovat ze stanovených cílů. Zvláštní pozornost věnuje dopadům hospodářské konvergence na vývoj bilance centrální banky, a to na konkrétním příkladu České národní banky. - Pozn.

Christoph Rosenberg, Marcel Tirpák

Determinants of foreign currency borrowing in the new member states of the EU

Determinanty půjček v cizí měně v nových členských zemích EU

Finance a úvěr, Vol. 59, (2009) No. 3, p. 216-228

Studie empiricky analyzuje determinanty půjček v cizí měně v soukromém sektoru nových členských zemí Evropské unie. Vysvětluje důvody aktuálních trendů a rozdílů mezi sledovanými zeměmi a probírá některé obecně sdílené hypotézy ohledně půjček v cizí měně v tomto regionu. Prezentuje též výsledky regresní analýzy zpracovávající data za období 1999-2007. - Pozn.

Rolf Benders, Ingo Narat

Deutsche Bank zieht Ölzertifikat zurück

Deutsche Bank stahuje ropný certifikát

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 169 (3.9.2009), S. 20

Zpřísnění předpisů pro kapitálový trh v USA má dopady na trh s deriváty; Deutsche Bank ruší celosvětově populární ropný certifikát a vrátí peníze všem investorům, kteří vsadili na růst či pokles ceny ropy. Snaha americké vlády omezit spekulace na cenu ropy přiměla burzu k zavedení nových limitů pro držení objem ropných derivátů - tak se má zabránit možnosti zmanipulování ceny ropy investorem-jednotlivcem. Přiblížení funkce certifikátu.

Rolf Benders ... [et al.]

Ein Tod mit unglaublichen Folgen

Jedno úmrtí s neslýchanými následky

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 175 (11.9.2009), S. 21-31

Neblahé výročí zániku americké banky Lehman Brothers (LB). Bezprostřední dopady a reakce bankovního světa na pád LB. Zmapování proměn finančního světa po bankrotu LB; ztráty v bankách, doporučení pro věřitele a investory (institucionální, fyzické), skandál německé banky KfW (nešťastný převod 320 mil. eur na již zbankrotovanou LB), k důvodům selhání americké burzy, aktuální situace, poučení z krize. Leverage, Tier 1, spekulativní krátké prodeje akcií, ABS, potíže s refinancováním půjček v bankách, úroková politika ECB atd.

Paul Gaggli

Einfluss der Wechselkursentwicklung auf die Preisdynamik im Euroraum

Vliv vývoje směnných kurzů na dynamiku cen v eurozóně

Geldpolitik & Wirtschaft, Jg. 2009, Nr. 2, S. 90-112

Studie představuje nové poznatky o vlivu vývoje směnných kurzů na dynamiku vývoje cen v eurozóně v období od zavedení eura do konce roku 2007. Pro hodnocení využívá jednoduchého vektorového autoregresního modelu (VAR), pomocí kterého zjišťuje reakce dovozních, výrobních a spotřebitelských cen. - Pozn.

Elena Kohútiková

Euro je běh na dlouhou trať : zavedení eura na Slovensku

Bankovníctví, Sv. 17, (2009) č. 8, s. 10-11

Hodnocení zavedení eura na Slovensku po technické stránce, přístup lidí i firem k nové měně, vliv přistoupení k eurozóně na ceny v příhraničních oblastech (zejména v Rakousku), problematika zaokrouhlování cen, revalvace slovenské koruny při stanovení fixního kurzu před zavedením eura atd. - K tématu viz i další přísp. v tomto čísle čas. na s. 8-10 a 12-14 pod názvy Půlrok s eurem pod Tatrami, Přechod na euro jako příležitost a Euro změnil strategie bank.

Peter Montagnon

Europe must not cut hedge funds off at the root

Evropa nesmí zcela vykořenit zajištěné fondy

Financial Times, Vol. 2009, No. 37095 (2.9.2009), p. 9

Příspěvek pojednává o připravované směrnici pro manažery fondů alternativních investic (Alternative Investment Fund Managers Directive), která nadlouho určí tón regulace finančních trhů v EU. Bude se týkat zajištěných fondů a privátního kapitálu, ale také nemovitostních a komoditních fondů a investičních společností. Její vznik podnítily především výtky vůči zajištěným fondům, ale autor zdůrazňuje, že nová směrnice ve své navrhované podobě by mohla způsobit víc škody než užitku podobně jako Sarbanesův-Oxleyův zákon.

Blahoslav Hruška

Euroráj se Slovákům neotevřel : Slovensko a euro

Ekonom, Sv. 53, (2009) č. 34, s. 34-37

Bilance osmiměsíčního zavedení společné evropské měny na Slovensku. Názory veřejnosti i odborníků na přijetí eura, zkušenosti maloobchodu a exportu s přechodem na euro, vývoj HDP,

inflace a nezaměstnanosti, krize a euro. - K tématu viz v tomto čísle čas. i další přísp. "Sci-fi zvané české euro" na s. 38-39 a komentář "Skončeme s kurzovým gamblerstvím" na s. 41.

Michael Andreasch, Günther Sedlacek

Finanzkrise hinterlässt tiefe Spuren auf dem österreichischen Wertpapiermarkt
Finanční krize zanechává hluboké stopy na rakouském trhu cenných papírů

Statistiken - Daten & Analysen, Jg. 2009, Nr. 3, S. 41-52

Příspěvek se zabývá vývojem rakouského trhu cenných papírů v posledních letech se zaměřením na dopady aktuální finanční krize. Zvláštní pozornost věnuje roku 2007, kdy vznikly problémy na americkém hypotečním trhu. Analyzuje jak rakouský trh s výnosovými papíry, tak i akciový trh a trh investičních fondů. - Pozn.

Willem Buiter

Forget the Tobin tax: there is a better way to curb finance

Zapomeňte na Tobinovu daň: existuje lepší způsob, jak zkrotit finance

Financial Times, Vol. 2009, No. 37095 (2.9.2009), p. 9

Autor se ohrazuje proti návrhu lorda Turnera, předsedy britského Úřadu pro finanční služby, na zavedení Tobinovy daně v podobě globální daně z finančních transakcí. K vytvoření zdravého a společensky prospěšného finančního sektoru v Británii není podle něj tato nešťastná fiskální intervence zapotřebí. Řešení vidí v zavedení eura, případně v omezení velikosti bankovního sektoru.

Gesetz zur Fortentwicklung der Finanzmarktstabilisierung : vom 17. Juli 2009

Zákon o pokračující stabilizaci finančních trhů : ze 17. července 2009

Bundesgesetzblatt. Teil I, Jg. 2009, Nr. 43, S. 1980-1989

Znění zákona o pokračující stabilizaci finančních trhů v Německu ze dne 17. července 2009. Cílem zákona je další posílení důvěry na finančních trzích v době krize. Nová úprava zákona o stabilizaci finančních trhů umožňuje obchodním a zemským bankám očistit bilance o rizikové cenné papíry (vyvedení problematických aktiv do účelových společností: "Bad Banks"- Modell).

Saskia Scholtes

Houses to put in order

Domy, které je třeba dát do pořádku

Financial Times, Vol. 2009, No. 37097 (4.9.2009), p. 7

V souvislosti s prvním výročím záchrany Fannie Mae a Freddie Mac federální vládou se rozebírá úloha a postavení těchto agentur na americkém hypotečním trhu. Současně s rozpočtem na rok 2011, který má být předložen v únoru 2010, se očekávají i návrhy na reformu Fannie a Freddie, jejichž podoba je však zatím nejasná. Na jedné straně přetrvávají politické požadavky na zachování subvencování vlastnictví domů ze strany vlády, na druhé straně je naléhavě nutné, aby subvence byly efektivní a nepředstavovaly systémovou hrozbu pro americkou ekonomiku. Již záchrana obou podniků přišla daňové poplatníky na obrovské peníze a náklady stále rostou.

David Chaikin

How effective are suspicious transaction reporting systems?

Jak účinné jsou systémy ohlašování podezřelých transakcí?

Journal of money laundering control, Vol. 12, (2009) No. 3, p. 238-253

Zásadním prvkem mezinárodních systémů boje s praním špinavých peněz je požadavek, aby finanční instituce hlásily zpravodajským službám podezřelé transakce. Financial Action Task Force (FATF) sice zavedla globální standardy, ale existuje i řada národních zákonů, předpisů a zkušeností se systémem boje proti praní peněz. Příspěvek si klade za cíl vyhodnotit efektivnost národních systémů, a to na případové studii Švýcarska. - Pozn.

Hans C. Müller

Ich schau dir ins Depot, Chef!

Podívám se na tvé obchody, šéfe!

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 163 (26.8.2009), S. 7

I když je obchodování s akcemi nanejvýš anonymní záležitostí, existuje v Německu skupina lidí, na něž se to nevztahuje: podnikové představenstvo či členové dozorčích rad a jejich rodinní příslušníci. Pokud tyto osoby obchodují s akcemi vlastní firmy, jsou povinny do pěti dnů tyto transakce zveřejnit na internetových stránkách BaFin (Spolkový úřad dozoru nad finančními službami), kde se na obchody insiderů může každý podívat. Povinnost zveřejňování insider obchodů byla v Německu zavedena v roce 2002; příspěvek komentuje studie věnované hodnotě informace o chování insiderů pro "outsidery". Krátce k povinnostem insiderů v USA.

Ernest Gnan, Johann Scharler, Maria Antoinette Silgoner

Inflationserwartungen - ihre Bedeutung und Messung für die Geldpolitik

Inflační očekávání - význam a měření pro peněžní politiku

Geldpolitik & Wirtschaft, Jg. 2009, Nr. 2, S. 43-73

V souvislosti s problematikou měření inflačních očekávání a jejich významu pro budoucí nastavení měnové politiky centrální banky se studie zaměřuje jak na některé teoretické a koncepční otázky, tak i na vlastní měření inflačních očekávání a jejich vyhodnocování. Empiricky s využitím dat pro Rakousko též ověřuje, zda je skutečná inflace ovlivňována šoky podle inflačních očekávání. - Pozn.

Michiyo Nakamoto ... [et al.]

Japan : banking & finance

Japonsko : bankovníctví a finance

Financial Times, Vol. 2009, No. 37101 (9.9.2009), sep. section (4 p.)

Dopad finanční krize na japonskou ekonomiku, politická situace, zahraniční banky, drobní investoři, expanze japonských bank do zahraničí, aktivismus korporací aj.

Jana Mravcová

Koniec zlatých čias

Trend, Sv. 2009, č. 32, s. 50-51

Důvody propadu zisků slovenských bank v roce 2009, eurové a neeurové faktory. Negativní vliv vstupu Slovenska do EMU.

Stefan Menzel

Mutige Geldhüter

Odvážní strážci peněz

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 161 (24.8.2009), S. 18

K úrokové politice centrálních bank v zemích SVE; v grafu přehled výše hlavního úroku v zemích SVE, eurozóně a USA.

Jane Croft and Patrick Jenkins

Mutual suspicion

Vzájemná nedůvěra

Financial Times, Vol. 2009, No. 37096 (3.9.2009), p. 7

Článek je zaměřen na otázku, zda vzájemné společnosti mají budoucnost. Patří sem záložny, družstva, stavební společnosti, lidové a obecní banky. V současnosti tyto společnosti procházejí v Evropě krizí důvěry. Kořeny problémů jsou všude stejné - v letech konjunktury se vzájemné společnosti snažily udržet krok s většími komerčními rivaly a od základního přijímání vkladů a půjčování přešly k riskantnějším operacím. Příspěvek podrobněji pojednává o britských stavebních společnostech.

Jana Mravcová

Národná banka zatiaľ nešťihlie

Trend, Sv. 2009, č. 34, s. 56-57

Změna kompetencí NBS (Národná banka Slovenska) po zavedení eura; obsazení bankovní rady NBS, vývoj počtu zaměstnanců NBS.

Phantom Kreditklemme : kaum Evidenz für den beklagten Mangel an Krediten in Deutschland

Příznak úvěrové krize : chybí důkazy pro obávaný nedostatek úvěrů v Německu

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2009, Nr. 37, S. 8-9

Příspěvek zkoumá, zda obavy z úvěrové krize v Německu jsou skutečně opodstatněné. Dokládá, že se spíše jedná o klasickou reakci konjunkturního cyklu, kdy v podmínkách poklesu hospodářské aktivity klesá i poskytování úvěrů. - Přetištěno z Neue Zürcher Zeitung, Curych, z 1. září 2009. - Překlad viz toto číslo Informací Odborné knihovny MF.

Petra Pelantová

Podpora každý rok? Zapomeňte! : stavební spoření

Euro, Sv. 2009, č. 36, s. 34-35

Příspěvek informuje o novém návrhu úpravy státní podpory stavebního spoření, podle kterého by se tato podpora nevyplácela ročně, ale pouze na konci povinné spořicí lhůty, tj. po šesti letech. Zvažuje zatížení státního rozpočtu i dopady pro klienty stavebního spoření.

Mojmír Hampl

Proč EU opět staví dům od střechy? : bankovníctví

Euro, Sv. 2009, č. 35, s. 76-77

Autor upozorňuje, že reforma regulace a dohledu nad finančními trhy v Evropské unii dohodnutá na červnovém summitu neřeší základní problém jednotného evropského finančního trhu. Nejprve je třeba zjednodušit a konsolidovat dohledové instituce na národní úrovni, pak teprve budovat nadnárodní instituce vybavené rozsáhlými pravomocemi.

Rearranging the towers of gold : Wall Street's new shape

Nové uspořádání věží ze zlata : nová podoba Wall Street

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8648, p. 73-75

Wall Street se podivuhodně rychle vzpamatovává ze zmatků, které vypukly před rokem, ale k "byznysu jako obvykle" se už nevrátí. V článku se rozebírá vývoj před a po pádu Lehman Brothers, příčiny a důsledky finanční krize. Jsou zmíněny první známky stabilizace včetně částečného oživení kapitálových trhů. Paradoxně došlo k posílení velkých bank, a to za pomoci vlády: např. JPMorgan prolomil desetiprocentní podíl na trhu u vkladů, když převzal Washington Mutual. Vyšší koncentrace znepokojuje regulátory, protože malé a střední banky mohou jen těžko konkurovat. Osud finančních reforem navrhovaných Obamovou vládou zatím zůstává nejistý. - Viz i článek na s. 15-16 pod názvem Unnatural selection.

Miroslav Singer

Rok po velkém pádu : dvanáct měsíců, v nichž se svět probouzel z iluzí

Hospodářské noviny, Sv. 53, (2009) č. 184 (22.9.2009), s. 13

V kritickém příspěvku viceguvernéra České národní banky se v úvodu konstatuje, že finanční (resp. hospodářská) krize bývá většinou impulzem pro posun ekonomiky k vyšší kvalitě. V dalším textu autor shrnuje relativně neškodná, ale i vysloveně nebezpečná protikrizová opatření, a dochází k závěru, že výsledkem je vznik nových rizik. Především upozorňuje na převažující tendence k přesouvání pravomocí dohledu a regulace na nadnárodní instituce, jež za svá rozhodnutí nenesou žádnou finanční odpovědnost. Zmiňuje i tlak na ukvapené změny v účetních pravidlech. Ze závěrů vyplývá, že finanční, politické a hospodářské elity - jako viníci krize - prosadily své zájmy.

G. Gref, K. Judajeva

Rossijskaja bankovskaja sistema v uslovijach global'nogo krizisa

Ruský bankovní systém v podmínkách globální krize

Voprosy ekonomiki, Sv. 2009, No. 7, s. 4-14

Problémy finančního sektoru byly základem současné hospodářské krize, a proto hospodářské oživení bude udržitelné jen po vyřešení hlavních slabin finančního systému. Mezi země, ve kterých krize odhalila závažné nedostatky finančních institucí, patří i Rusko. Analýza 11 bankovních krizí v průběhu posledních 25-30 let v různých zemích ukazuje, že udržitelné hospodářské oživení a snížení závislosti na cenách komodit nebude možné bez očistění bilancí a kapitalizace bank. - Pozn.

The toxic trio : AIG, Fannie Mae and Freddie Mac

Toxická trojka : AIG, Fannie Mae a Freddie Mac

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8644, p. 51-52

Článek upozorňuje, na kolik už americké daňové poplatníky přišla pomoc pojišťovně AIG a hypotečním bankám Fannie Mae a Freddie Mac. Nejsou zpochybňovány důvody pomoci, ale rostoucí výše účtu za záchranu. Otázkou je, zda se něco z investovaných peněz daňovým poplatníkům vrátí.

The very model of a modern central banker : Ben Bernanke's reappointment

Pravý vzor moderního centrálního bankéře : nové jmenování Bena Bernankeho

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8646, p. 59-61

Hodnocení prvního funkčního období předsedy Fed Bena Bernankeho vyznívá příznivě. Navzdory kritikům, kteří komentovali jeho příchod z akademického prostředí jako nevýhodu, se tato skutečnost ukázala jako plus a Bernanke dokázal obtížné krizové období úspěšně zvládnout. Druhé funkční období může být zrádnější v tom, že bude muset prokázat i politické dovednosti. - Překlad statě pod názvem Vzor centrálního bankéře viz čas. Ekonom, 2009, č. 35, s. 40-41. -- K problematice viz i článek na s. 10-11 pod názvem Right man, rough job.

Krishna Guha

Towards the next peak

K dalšímu vrcholu

Financial Times, Vol. 2009, No. 37089 (26.8.2009), p. 5

Centrální bankovníctví čekají změny. Úvěrová krize skoncovala s myšlenkou, že inflační cílování postačuje k zajištění stability a růstu. Guvernéři bank vyspělých zemí se však neshodují na tom, jakou novou podobu by měnová politika měla mít. - Centrálním bankovníctvím se zabývá i článek v The Economist č. 8646 ze dne 29.8.2009 na s. 64 pod názvem Jackson's Holes.

Václav Rybáček

Trhu nelze poroučet : hospodářská krize

Euro, Sv. 2009, č. 38, s. 82-83

Autor upozorňuje, že na deflací se lze dívat jako na zdravý ekonomický proces, jež upravuje cenovou hladinu na reálnou úroveň a brání potížím způsobeným trvalou eskalací peněžní nabídky. Připuštěním deflace jako běžného a zdravého ekonomického procesu se lze dlouhodobě vypořádat i s přeúvěrovaností ekonomik.

Michaela Poremská

Vliv elektronické komunikace na praní špinavých peněz

Trestněprávní revue, Sv. 8, (2009) č. 8, s. 225-231

K evropské a české hmotněprávní úpravě, která byla prozatím v boji proti praní špinavých peněz vydána, a která se snaží reagovat na rychle se měnící podmínky této trestné činnosti (používání přímého bankovníctví). Podrobněji k opatřením Rady Evropy, k ochraně před praním špinavých peněz v ES a k vývoji národní právní úpravy v boji proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. - Pozn.

Daniel Schunk

What determines household saving behavior? : an examination of saving motives and saving decisions

Co určuje spořivé chování domácností? : zkoumání motivů spoření a rozhodování o spoření

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Jg. 229, (2009) Nr. 4, S. 467-491

Příspěvek zkoumá motivy spoření domácností a další znaky spojené s rozhodováním o spoření. Informuje o použitých statistických databázích, o způsobu měření hlavních proměnných a představuje základní popisné statistiky. Přehledně seznamuje s odbornými teoriemi týkajícími se motivů spoření a sklonu k úsporám. Dále na vzorku dat německých domácností empiricky analyzuje vztah mezi informacemi o motivech spoření a mírou spořivosti těchto domácností. - Pozn.

What if?

Co kdyby?

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8648, p. 82

V souvislosti s výročí pádu americké banky Lehman Brothers nabírá na intenzitě diskuse, zda banka měla či neměla být zachráněna. Podle ekonoma Harvardské univerzity Kennetha Rogoffa byl vzhledem k vývoji bankrot nějaké větší banky nevyhnutelný. Z čistě ekonomického hlediska způsobil krach banky velké problémy, ale z politického hlediska je těžké říct, jak by se jim bývalo dalo vyhnout. Historie ukazuje, že záchrany bank jsou mimořádně nepopulární a už po záchraně banky Bear Stearns se zvedla vlna kritiky. - K problematice viz i článek ve Financial Times ze dne 15. 9. 2009 na s. 9 pod názvem Why a rescue of Lehman would not have saved us.

Zwangsausschluss von Minderheitsaktionären (Squeeze-out) gem. §§ 39a, 39b WpÜG - Unzulässigkeit der Durchführung eines Spruchverfahrens zur Prüfung der Angemessenheit der Abfindung beim übernahmerechtlichen Squeeze-out - Unwiderleglichkeit der Vermutung über die Angemessenheit der Abfindung gem. § 39a Abs. 3 Satz 3 WpÜG : OLG Stuttgart, Beschluss vom 5.5.2009 - 20 W 13/08

Nucené vyloučení menšinových akcionářů (squeeze-out) podle §§ 39a, 39b zákona o nabývání a převzetí cenných papírů - Nepřípustnost provedení přezkumného řízení k ověření přiměřenosti odstupného při squeeze-out - Nevvratitelnost zákonné domněnky o přiměřenosti odstupného dle § 39a odst. 3 věty 3 zákona o nabývání a převzetí cenných papírů : Vrchní zemský soud ve Stuttgartu, rozhodnutí z 5.5.2009 - 20 W 13/08

Der Betrieb, Jg. 62, (2009) Nr. 30, S. 1583-1591

Legislativa kapitálového trhu v Německu (EU); squeeze-out, rozklad k výši odstupného menšinovým akcionářům reaguje na rozhodnutí Vrchního zemského soudu. Ne/přípustnost přezkumu výše plnění odstupného. - Pozn.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Chris Giles

A pattern emerges

Objevuje se model

Financial Times, Vol. 2009, No. 37111 (21.9.2009), p. 7

Recese, která je označována za nejhorší od Velké krize 30. let, končí. Nicméně představitelé G20, kteří se scházejí v Pittsburghu, nemohou polevit. To, že se někde obnovil růst, ještě nepocítili ti nejchudší - země ani lidé. Světová banka odhaduje, že kvůli krizi se dalších 90 mil. lidí dostalo do "extrémní chudoby". I ve velkých vyspělých zemích jsou značné problémy. Růst bude v blízké budoucnosti sotva takový, aby vedl k poklesu nezaměstnanosti. Vypršela už platnost některých fiskálních stimulů; předkrizový průměrný deficit zemí G20 ve výši 1,1 % by měl v r. 2010 vzrůst na 6,9 %. Největším problémem je otázka dalšího postupu: podle hlavního ekonoma MMF Oliviera Blancharda by mělo dojít ke změně v modelu globální poptávky, která by se měla přesunout mimo USA.

Vladimír Tomšík ; [rozhovor vedli] Jan Sochor, Martin Petříček

Česko je pacient, jehož stav je stabilizován

Hospodářské noviny, Sv. 53, (2009) č. 178 (14.9.2009), s. 18-19

Rozhovor se členem bankovní rady ČNB o současné fázi krize v ČR a o vyhlídkách pro příští rok. Blíže k otázce snižování či zvyšování úrokových sazeb.

Die Wirtschafts- und Finanzkrise - Konjunktur- und strukturpolitische Antworten ausgewählter Volkswirtschaften

Hospodářská a finanční krize - odpovědi hospodářské politiky vybraných ekonomik

Monatsbericht des BMF, Jg. 2009, Nr. 8, S. 78-89

Příspěvek srovnává státní programy na podporu konjunktury ve vybraných evropských ekonomikách a konfrontuje je s odpovídajícími opatřeními v USA a v Japonsku. Jde o první vyhodnocení výsledků programu EU na podporu konjunktury, předložené Radou ECOFIN ve spolupráci s Evropskou komisí z června 2009.

John Murray Brown

Dire land

Ponurá země

Financial Times, Vol. 2009, No. 37093 (31.8.2009), p. 5

Recese je v Irsku hlubší než v jiných vyspělých zemích, v tomto roce se očekává pokles HDP o 8,4 %. Plán na záchranu bank byl dobře přijat finančními trhy, ale ne veřejností. Vláda si přitom bude muset získat podporu veřejnosti pro tvrdý úsporný program.

Paul Cahu

Distributable surplus and share-out of value added in France

Dělitelný přebytek a rozdělení přidané hodnoty ve Francii

Trésor-economics, Vol. 4, (2009) No. 59, p. 1-8

Příspěvek zkoumá vývoj francouzské ekonomiky v posledních třech desetiletích, a to pomocí makroekonomické analýzy změn vývoje rozdělitelného přebytku (podílu růstu HDP, který je k dispozici na zlepšení odměňování různých výrobních faktorů). - Pozn.

Tomáš Bakos

Ekonomické dopady cestovního ruchu: multiplikační efekty a ekonomické úniky

Scientia et Societas, Sv. 5, (2009) č. 2, s. 155-166

Stať se zabývá ekonomickými přínosy cestovního ruchu ve smyslu udržitelného rozvoje národní ekonomiky. Hodnocení dopadu cestovního ruchu na místní ekonomiku na základě objemu výdajů účastníků cestovního ruchu, úniky z místní ekonomiky, další negativní dopady na místní ekonomiku (vytváření turistických enkláv, náklady na infrastrukturu, sezónnost aj.). - Pozn.

Eva Klvačová

Finanční krize: destruktivní kreace není kreativní destrukce

Scientia et Societas, Sv. 5, (2009) č. 2, s. 10-31

Současná finanční a ekonomická krize a její podobnost s Velkou hospodářskou krizí ve 30. letech 20. století. Situace v USA (vývoj HDP, míra a struktura zadluženosti, tzv. Obamův balíček). Evropská obrana proti krizi - Larosierova zpráva a Plán evropské hospodářské obnovy z 26.11.2008. - Pozn. -- K tématu viz i přísp. s názvem Specifika současné finanční a ekonomické krize na s. 32-35 tohoto čísla časopisu.

I.I. Smotrickaja

Gosudarstvennyje zakupki v sisteme mer antikrizisnogo regulirovanija ekonomiki

Státní zakázky v systému opatření protikrizové regulace ekonomiky

EKO, Sv. 2009, No. 7, s. 144-154

Státní zakázky jsou jedním z důležitých nástrojů, které vláda Ruské federace využívá k překonání hospodářské krize. Příspěvek se zaměřuje na otázku, jak zvýšit jejich efektivnost. - Pozn.

Peter Mičko

Hospodárske vzťahy Slovenskej republiky a "Tretej ríše" v rokoch 1939-1945

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 17, (2009) č. 3, s. 58-85

Príspevok analyzuje vývoj hospodárskych vzťahů mezi nacistickým Německem a nově vzniklou samostatnou Slovenskou republikou v letech 1939-1945. Uvádí opatření, která měla podpořit rozvoj slovenského hospodářství a sleduje projekt zapojení Slovenska do hospodářského a organizačního systému Německa. Dotýká se též vztahů k Protektorátu Čechy a Morava. - Pozn.

Sophie Rivaud, Michaël Sicsic

How does today's US crisis compare with the 1990s Japanese crisis?

Jaké je srovnání současné americké krize s japonskou krizí v devadesátých letech?

Trésor-economics, Vol. 4, (2009) No. 62, p. 1-8

Autoři porovnávají příčiny, průběh a opatření hospodářské politiky v případě současné krize, která začala v USA po splasknutí spekulativní bubliny na hypotečním trhu, a japonské krize v devadesátých letech. Upozorňují zejména na masivní protikrizovou reakci v USA, která má zabránit rozvoji deflační spirály. - Pozn.

Alain Berder, François Blanc, Jean-Jacques Pierrat

China, "laboratory to the world?"

Čína, "světová laboratoř?"

Trésor-economics, Vol. 4, (2009) No. 60, p. 1-7

Príspevok upozorňuje, že prudký čínský průmyslový rozvoj je spojen s aktivní podporou technických a technologických inovací, patrnou zejména po roce 2000. Politika rozvoje vědy a výzkumu, dříve závislého na zahraničních firmách, má zajistit klíčové postavení technologických inovací v průmyslovém rozvoji a Čína se má stát z "dílny světa" "laboratoří světa". - Pozn.

S. Čepel'

Kak povysit' effektivnost' ekonomičeskoj politiki : empiričeskij analiz roli gosudarstvennyh institutov

Jak zvýšit efektivnost hospodářské politiky : empirická analýza úlohy státních institucí

Voprosy ekonomiki, Sv. 2009, No. 7, s. 62-74

Príspevok sa zaoberá analýzou statistického významu inštitucionálneho faktoru v procese zvyšovania efektívnosti hospodárskej politiky v rozvojových zemiach. Ukazuje sa, že expanzia domácich úverů soukromému sektoru (jejímž cílem je zvýšit soukromou investiční činnost včetně zahraničních přímých investic) může přinést opačné výsledky, jestliže korupce v zemi přesahuje mezní úroveň. Efektivnost protiinflační politiky v mnoha ohledech závisí na kvalitě bankovního systému: čím vyšší je kvalita, tím nižší je dopad peněžní zásoby na inflaci. Hlavní rezervy ve zvyšování efektívnosti protiinflační politiky v zemích SNS spočívají v posílení bankovního potenciálu a snížení energetické náročnosti ekonomiky. Výsledky empirické analýzy potvrzují, že rozvoj státních institucí podstatně rozšiřuje možnosti zemí SNS zvýšit efektivnost hospodářské politiky. - Pozn.

Eva Kovařovicová

Koncesní smlouva

Veřejná správa, Sv. 2009, č. 18, s. 16-17

Koncesní smlouva v projektech PPP. Charakteristika koncesní smlouvy, povinné náležitosti, významná koncesní smlouva, náležitosti koncesního projektu, úloha Ministerstva financí. Prováděcí vyhláška ke koncesnímu zákonu. - Pozn.

Michael Kincl

Novinky v řízení o veřejné podpoře před Evropskou komisí

Právní fórum, Sv. 6, (2009) č. 8, s. 331-334

K úloze Evropské komise v oblasti veřejné podpory a k novým předpisům (Kodex osvědčených postupů a Oznámení o zjednodušeném postupu ohledně některých případů státní podpory). Podrobněji k přednotifikační fázi, k dohodě o posuzování jednotlivých případů, k doplňování potřebných

informací v řízení o veřejné podpoře, ke změnám u formální vyšetřovací procedury, k vyřizování stížností apod. - Pozn.

G.I. Chanin, D.A. Fomin

Obzor ekonomického položení Rossii v I kvartale 2009 g.

Přehled hospodářské situace Ruska v I. čtvrtletí r. 2009

EKO, Sv. 2009, No. 7, s. 2-32

Na základě alternativních hodnocení autoři podrobně analyzují dynamiku hospodářského rozvoje ruské ekonomiky jako celku a jednotlivých odvětví, dále strukturální změny a problematiku cen, zaměstnanosti a příjmů obyvatelstva. Odhadují další průběh krize v Rusku a rozebírají nesnadné cesty jejího ukončení. - Pozn.

On the rebound : emerging Asian economies

Na vzestupu : rozvíjející se asijské ekonomiky

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8644, p. 58-60

Asijské rozvíjející se ekonomiky se vzpamatovávají z krize mnohem rychleji než země z jiných částí světa. Podle posledních prognóz by v r. 2009 mohly vykázat minimálně pětiprocentní růst, zatímco země G7 čeká pokles o 3,5 %. Ohromující jsou údaje o oživení průmyslové výroby, především v Číně. V článku se rozebírají příčiny tohoto vývoje a také, zda se oživení může udržet. - Viz i článek na s. 7 pod názvem An astonishing rebound.

Dalia S. Hakura

Output volatility in emerging market and developing countries : what explains the "Great Moderation" of 1970-2003?

Nestabilita růstu produkce na rozvíjejících se trzích a v rozvojových zemích : co vysvětluje "velké zpomalení" v letech 1970-2003?

Finance a úvěr, Vol. 59, (2009) No. 3, p. 229-254

Studie analyzuje faktory nestability hospodářského růstu a velkých poklesů výstupů v osmdesátých a devadesátých letech v řadě rozvojových zemí a zvažuje vhodná opatření hospodářské politiky, která by mohla omezit tento negativní vývoj. Využívá modelového zpracování globálních, regionálních a specifických faktorů ovlivňujících hospodářský růst v 87 zemích, včetně 67 rozvojových, v letech 1970-2003 i v dílčích obdobích. Dokládá, že největší výpadky jsou spojeny se specifickými faktory týkajícími se konkrétních zemí. - Pozn.

Jana Sereghyová

Prognózy průběhu globální ekonomické krize a rozdíly v koncepcích stimulačních programů

Scientia et Societas, Sv. 5, (2009) č. 2, s. 36-49

Ekonomická predikce a realita světového hospodářství (1. čtvrtletí 2009). Stimulační programy a jejich koncepce (Německo, Francie, Itálie, Rakousko, Španělsko, Velká Británie, USA a Čína). - Pozn.

Rudolf Rys

Regulační úřady síťových odvětví v Rakousku

Veřejná správa, Sv. 2009, č. 18, střed. příl. (s. 5-8)

Výklad k problematice regulace v Rakousku. Právní forma nezávislých organizací dozoru; správní úřady v oblasti rozhlasu, komunikace, železnice, energetiky. K pojmu regulace resp. právní regulace, normativní teorie regulace, hlavní nástroje regulace, regulační modely. Prostředky regulace. Krátce k regulaci v Německu a USA. - Pozn.

Stuck in neutral : rebalancing the world economy: Japan

Pořád zařazeno na neutrál : hledání nové rovnováhy světové ekonomiky: Japonsko

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8644, p. 55-56

Rozbor hospodářské situace v Japonsku hledá odpověď na otázku, proč má tato země tak nevyváženou ekonomiku (zaměření na vývoz, neochota spotřebitelů utrácet, neochota si půjčovat). Upozorňuje na nejvyšší poměr dluhu k HDP z vyspělých zemí, který ještě poroste s tím, jak porostou výdaje na seniory. Ani po volbách nelze očekávat velkou debatu o hledání nové rovnováhy v ekonomice, protože

politici jsou nadále fixováni na vývoz, tentokrát více do Číny než do USA. - Čtvrtý ze série článků, předchozí zpracovány v The Economist č. 8641, s. 69-70 (USA), č. 8642, s. 61-62 (Čína) a č. 8643, s. 61-62 (Německo).

Slim Dali

Survey of household confidence and French consumer spending

Průzkum důvěry domácností a spotřebních výdajů ve Francii

Trésor-economics, Vol. 4, (2009) No. 58, p. 1-7

Příspěvek představuje výsledky průzkumu francouzského Státního ústavu statistiky a ekonomického výzkumu (Insee) ohledně spotřebitelské nálady francouzských domácností a výdajů na spotřebu. Upozorňuje na změny chování spotřebitelů, které vypovídají o posunech ve vývoji nezaměstnanosti a inflace. Dále odvozuje krátkodobou dynamiku chování spotřebitelů z porovnání s předchozími průzkumy v letech 2003-2007. - Pozn.

Pavol Kubík, Kristian Slovák

Štátom podporované tragédie

Trend, Sv. 2009, č. 33, s. 18-20

Ceny elektřiny v SR; projekt sociální těžby, dotace důlních firem (v souladu s legislativou EU).

The unkindest cuts

Nejkrutější rány

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8645, p. 62

Na případu firmy Intel, kterou pokutovala Evropská unie za to, že cenami vytlačila z trhu konkurenčního výrobce čipů AMD, se dovozuje, jak obtížné bývá rozlišit cenové slevy, které prospívají soutěži, a dravé snižování cen, jehož cílem je zničit konkurenci.

Vojtěch Pavel Traurig

Veřejná podpora v oblasti státních záruk

Právní rádce, Sv. 17, (2009) č. 8, s. 33-38

K veřejné podpoře ve formě záruk za úvěry, které stát poskytuje. Státní záruky a veřejná podpora v EU (pravidla pro poskytnutí státní podpory; podmínky, jejichž splnění vylučuje existenci veřejné podpory). - Pozn.

Viera Kollárová, Helena Solčánska

Vývoj reálné ekonomiky v 1. čtvrtletí roku 2009

Biatic, Sv. 17, (2009) č. 8, s. 6-14

K současnému makroekonomickému vývoji na Slovensku (HDP, mzdy a produktivita práce, příjmy a výdaje domácností, trh práce, finanční hospodaření).

David Raus

Zákaz dohod narušujících hospodářskou soutěž a výjimky z tohoto zákazu po poslední novele zákona o ochraně hospodářské soutěže

Právní rozhledy, Sv. 17, (2009) č. 16, s. 563-571

K novele zákona o ochraně hospodářské soutěže (zákon č. 155/2009 Sb.), která nabývá účinnosti 1.9.2009. Zákaz dohod narušujících hospodářskou soutěž podle generální klauzule, systém výjimek ze zákazu, skupinová vynětí, aplikace pravidla "de minimis" (bagatelní kartely).

Radek Šmíd

Základní vývojové trendy odvětví telekomunikací v letech 2000-2006

Statistika, Sv. 46, (2009) č. 4, s. 317-326

Struktura ekonomických subjektů v telekomunikacích, zaměstnanost a mzdy, vývoj a struktura výnosů a nákladů, vývoj a struktura majetku a kapitálu telekomunikačního odvětví.

Jiří Malý

Žebříčky konkurenceschopnosti: nespolehlivé indikátory krizemi ohrožených ekonomik

Scientia et Societas, Sv. 5, (2009) č. 2, s. 50-76

Autor v úvodu poukazuje na skutečnost, že i když v žebříčcích konkurenceschopnosti zaujímaly Spojené státy první místo, přesto finanční a ekonomická krize odstartovala právě tam. V dalším textu analyzuje, nakolik hodnocení konkurenceschopnosti země může indikovat náchylnost této země ke vzniku finanční a ekonomické krize, resp. rychlost, s níž může být krizí zasažena. Rovněž se zabývá metodikou hodnocení ekonomik, nástupem a průběhem finanční a ekonomické krize pohledem makroekonomických indikátorů, dopady krize na země v čele i na konci žebříčků konkurenceschopnosti apod.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

A good war : the IMF assessed

Dobrá válka : hodnocení MMF

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8649, p. 74-75

Mezinárodní měnový fond se při pomoci ekonomikám zasaženým krizí osvědčil a sám je nyní v daleko lepším stavu než na počátku krize. Otázkou je jeho postavení poté, až krize přejde. Podle výkonného ředitele MMF D. Strausse-Kahna by se fond měl stát skutečně globálním věřitelem poslední záchrany, k čemuž bude ale potřebovat ještě víc peněz.

Radka Štiková

Členství Československa v Mezinárodním měnovém fondu v období 1945-1954

Mezinárodní vztahy, Sv. 44, (2009) č. 3, s. 74-91

Založení MMF a jeho působení v letech 1945-1954, počátky členství Československa v MMF, přechod Československa k socialistickému hospodářství a změna vztahu k MMF, okolnosti vyloučení Československa z MMF. Doplněno údaji o změnách počátečních parit členských států MMF v letech 1948-1954 a přehledem čerpání zdrojů od MMF v letech 1947-1954 (v mil. USD). - Pozn.

Ivana Vlková

Efektivnost rozvojové pomoci jako prostředek pro zvýšení dopadu Official Development Assistance

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 17, (2009) č. 3, s. 44-57

Příspěvek hodnotí stav stávajících mezinárodních závazků týkajících se efektivnosti pomoci chudým zemím a jejich zohlednění v politikách EU. Speciálně vyhodnocuje efektivnost poskytování pomoci přímo do rozpočtu rozvojových zemí a princip vlastnictví rozvojových programů příslušnými rozvojovými zeměmi. - Pozn.

Oldřich Krpec

Liberalismus a ekonomický nacionalismus v liberálním obchodním režimu a v problematice hospodářského rozvoje

Mezinárodní vztahy, Sv. 44, (2009) č. 3, s. 53-73

Vymezení nejdůležitějších rozdílů mezi perspektivou liberalismu a ekonomického nacionalismu pro oblast mezinárodního obchodu a hospodářského rozvoje. Kompatibilita diskutovaných perspektiv v rámci projektu liberalizace mezinárodního obchodu. - Pozn.

Woon Gyu Choi, Sunil Sharma, Maria Strömqvist

Net capital flows, financial integration, and international reserve holdings : the recent experience of emerging markets and advanced economies

Čisté kapitálové toky, finanční integrace a mezinárodní rezervy : aktuální zkušenost rozvojových a vyspělých zemí

IMF staff papers, Vol. 56, (2009) No. 3, p. 516-540

Příspěvek zkoumá vazbu mezi čistými kapitálovými toky a mezinárodními rezervami se zaměřením na externí financování akumulace rezerv v kontextu rostoucí mezinárodní finanční integrace. Dokládá posun z negativního na pozitivní efekt čistých kapitálových toků na akumulaci rezerv u rozvojových ekonomik, nikoli u vyspělých ekonomik. - Pozn.

Barry Eichengreen

Potřebujeme MMF?

Ekonom, Sv. 53, (2009) č. 35, s. 44

Autor v úvodu konstatuje, že Mezinárodní měnový fond je jednou z mála institucí, které na krizi vydělaly. Ještě předloni se hovořilo o jeho možném zrušení, situace se však nyní obrátila. Bylo dohodnuto ztrojnásobení zdrojů a fond dostal svolení k nabytí dodatečných prostředků prodejem dluhopisů. V dalším textu se hovoří o několika rolích MMF (poskytování pomoci, strážce makroekonomiky aj.) a zejména o tom, jak je fond zvládá. Autor kritizuje některé postoje MMF, např. že dost silně nevaruje před riziky, která vyvolává politika velkých zemí, a vyzývá fond, aby co nejdříve nabídl jasnou vizi své budoucnosti. - Převzato z Project Syndicate 2009.

Zusammenarbeit der Zollverwaltungen bei der Bekämpfung der Produkt- und Markenpiraterie : die Ergebnisse des G8-Gipfels von L'Aquila - Italien - für den Schutz der Rechte des geistigen Eigentums

Spolupráce celních správ v boji proti produktovému a značkovému pirátství : výsledky vrcholné schůzky G8 v L'Aquile - Itálie - pro ochranu práv duševního vlastnictví

Monatsbericht des BMF, Jg. 2009, Nr. 8, S. 67-73

Příspěvek upozorňuje na význam mezinárodní spolupráce při potírání produktového a značkového pirátství. V této souvislosti rekapituluje výsledky vrcholné schůzky G8 ohledně ochrany práv duševního vlastnictví, která navázala na předchozí iniciativy (Heiligendamm 2007 a Toyako 2008). Pozornost věnuje též německému projektu INFO_IPR týkajícímu se výměny dat mezi celními správami států zapojených do systému.

Podnik a podnikání

Big is back

Návrat velkého podniku

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8646, p. 9

Po desítky let byly velké podniky na ústupu. Zmizela slavná jména jako Pan Am, jiné společnosti přežily jen za cenu značného pouštění žilou: např. IBM propustila v letech 1990-95 čtvrtinu svých zaměstnanců. Všichni měli za to, že budoucnost spočívá ve "startujících firmách" jako Yahoo!. Teď se však poměr sil mění a může za to do jisté míry finanční krize, která zdevastovala trh rizikového kapitálu. Jsou i další důvody, např. ústup od deregulace.

Michael Kroger ... [et al.]

Großes Halali

Velké halali

WirtschaftsWoche, Jg. 2009, Nr. 37, S. 46-51

Zčásti i díky německému šrotovnému probíhá ozdravný proces nejen v sektoru automobilek, ale hlavně u jejich subdodavatelů. Tyto německé podniky se postupně dostávají do popředí a očekává se, že postupně pohltnou své zahraniční konkurenty.

Jörg Feuerhake, Kirsten Untz

InwardFATS - Auslandskontrollierte Unternehmen in Deutschland 2006

Monitorování podniků kontrolovaných ze zahraničí v Německu v roce 2006

Wirtschaft und Statistik, Jg. 2009, Nr. 7, S. 676-686

Příspěvek vychází z výsledků prvního statistického šetření významu podniků kontrolovaných ze zahraničí (InwardFATS), které bylo provedeno v rámci nařízení EU z 20. června 2007 v Německu. Pomocí databáze za rok 2006 zjišťuje význam těchto podniků pro německé hospodářství a německý trh práce; z kterých zemí pocházejí jejich mateřské společnosti; v jakých oborech působí a kde dosahují nejvyššího zhodnocení. Pozornost věnuje též metodickým otázkám. - Pozn.

Martin Jacob, Andreas Pasedag

Neue Abschreibungsregeln - zweifelhafte Vorteile

Nové předpisy k odpisům - pochybné výhody

Der Betrieb, Jg. 62, (2009) Nr. 35, S. 1829-1835

Balíkem opatření nazvaným "Posílením růstu k zabezpečení zaměstnanosti" zavedla německá spolková vláda koncem roku 2008 degresivní odpisy na příští dva roky, navíc byly malým a středním podnikům umožněny zvláštní odpisy. Z komentáře však vyplývá, že tyto zvýšené odpisy nepřinesou žádné zvláštní výsledky a při zohlednění zúčtování ztrát může dojít dokonce ke zhoršení výnosu investičního objektu. Dopady degresivních odpisů na výhodnost investic (úrokový efekt odpisů, interakce minimálního zdanění a degresivních odpisů v jednotlivých formách společností). - Pozn.

Claudia Kwapil

Reaktionen österreichischer Unternehmen auf einen Nachfragerückgang - Ergebnisse einer Firmenbefragung

Reakce rakouských podniků na pokles poptávky - výsledky firemního průzkumu

Geldpolitik & Wirtschaft, Jg. 2009, Nr. 2, S. 74-89

Příspěvek analyzuje reakci rakouských podniků na pokles poptávky v důsledku hospodářské krize: zjišťuje, jak se pokles poptávky projevil na vývoji cen a objemu výroby, na zavádění opatření na úsporu mzdových a jiných nákladů apod. Vychází z výsledků šetření cca 560 rakouských podniků. - Pozn.

Eberhard Rüd

Verdeckt ausschütten (vGA), ohne auszuschütten? : kritische Überlegungen zur aktuellen Doktrin der vGA

Skryté výplaty podílu na zisku (vGA) bez vyplácení? : kritická analýza aktuální doktríny skryté výplaty dividend

Finanz-Rundschau, Jg. 91, (2009) Nr. 15, S. 703-711

Autor kriticky analyzuje nesrovnalosti v aktuálním pojetí skryté výplaty podílu na zisku (vGA) v daňovém účetnictví v Německu. U nově zavedené metodiky aplikace právní úpravy se zabývá např. otázkou dvoustupňovitého zjišťování zisku aj. a na konkrétních příkladech z judikatury Spolkového finančního dvora dokládá problematičnost těchto změn. - Pozn.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Ján Záborský

Ako znížiť budúce dôchodky

Trend, Sv. 2009, č. 34, s. 18-19

Druhý pilíř penzijního systému SR, k důsledkům nově stanovené povinnosti bezpečných investic pro DSS (dôchodkové správcovské spoločnosti).

Jiří Král

Český důchodový systém a jeho reforma

Pojistné rozpravy, Sv. 2009, č. 24, s. 63-73

O změnách důchodového systému v letech 1990-1992, 1993-1995, 2003-2005 a v období po roce 2006. Krátce k návrhu nového zákona o penzijním spoření.

Martin Holub

Nepříspěvkové doby pojištění - významný prvek české důchodové reformy

Politická ekonomie, Sv. 57, (2009) č. 4, s. 471-494

Příspěvek do diskuse o možnostech řešení problému finanční udržitelnosti českého základního důchodového pojištění. Autor se zaměřuje zejména na problematiku náhradních dob pojištění. Definuje pojem nepříspěvková doba pojištění, seznamuje s použitými daty, s metodikou výpočtů a s výsledky analýzy, ze kterých vyplývá, že rozsah nepříspěvkových dob pojištění je zcela nepřijatelný. V závěru autor uvádí některá doporučení pro praktickou hospodářskou politiku.

Jana Čechová, Vladimír Příkryl

Penzijní spoření - nový systém spoření na stáří

Pojistné rozpravy, Sv. 2009, č. 24, s. 42-62

K návrhu zákona o penzijním spoření, který zpracovalo a předložilo Ministerstvo financí. Dávky z penzijního spoření, penzijní společnost, fondy v penzijním spoření, dohled ČNB a státní dozor MF, účinnost zákona a změny souvisejících zákonů.

Bertrand Labilloy ; překlad Jaroslav Mesršmíd

Regulace pojišťovnictví v Evropské unii. 5. část, Systém finanční regulace

Pojistné rozpravy, Sv. 2009, č. 24, s. 100-129

Pohled na vývoj evropského pojištního trhu, na uplatněné způsoby regulace a na jejich dopad jak na trh samotný, tak i na spotřebitele. V této části o systému finanční regulace. Podrobněji např. o oceňování technických rezerv, o právní úpravě investování a o kapitálových požadavcích. - Překlad z publikace European insurance regulation: new opportunities for insurers and consumers, vydané Comité Européen des Assurances - CEA.

Manuel Kallweit

Rentenreform und Rentenzugangsentscheidung - eine numerische Gleichgewichtsanalyse

Důchodová reforma a rozhodnutí o odchodu do důchodu - numerická analýza rovnováhy

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Jg. 229, (2009) Nr. 4, S. 426-449

Příspěvek představuje numerický model všeobecné rovnováhy pro Německo, ve kterém účastníci rozhodují o výši věku pro svůj odchod do důchodu. V tomto kontextu jsou analyzovány makroekonomické dopady opatření důchodové reformy, například zvýšení věku pro odchod do důchodu, vyšší srážky pro předčasný důchod nebo zavedení rovné či minimální penze. - Pozn.

Kamila Šimonová

Standardní model pro nový režim regulace pojišťovnictví Solventnost II

Pojistné rozpravy, Sv. 2009, č. 24, s. 14-22

Důvody nového výpočtu solventnosti, vývoj standardního modelu, ocenění aktiv a pasiv, ocenění pojistných závazků, solventnostní kapitálový požadavek (SCR), minimální kapitálový požadavek (MCR).

Thanks, but no thanks : new ideas for welfare reform

Děkujeme, ale nechceme : nové podněty pro sociální reformu

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8649, p. 43

K návrhům konzervativní strany na nápravu britského sociálního systému. Přinášejí zajímavé myšlenky, ale v době rozvrácených veřejných financí se budou jen obtížně prosazovat.

The nanny state : child welfare**Opatrovnický stát : péče o děti**

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8647, p. 65-66

V příspěvku se rozebírají závěry zprávy OECD, která sleduje snahy států o blahobyt nejmladších členů společnosti. Ve zprávě se uvádí, že některé výdaje na děti plní svůj účel, ale mnohé by bylo třeba zefektivnit nebo zrušit. V žádné zemi není všechno v pořádku, ale obecně severské země vykazují lepší výsledky než jiné (zejména USA). Vládní výdaje na dítě se liší stejně výrazně jako výsledky, ale korelace není silná.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Pirmin Fessler ... [et al.]

Das Immobilienvermögen privater Haushalte in Österreich**Nemovitý majetek soukromých domácností v Rakousku**

Geldpolitik & Wirtschaft, Jg. 2009, Nr. 2, S. 113-134

Studie představuje výsledky šetření Rakouské národní banky ohledně nemovitého majetku soukromých domácností v Rakousku, kterým se tato banka zapojila do projektu Evropské centrální banky ze září 2008. Cílem uvedeného projektu je získat srovnatelná mikrodata o vlastnictví nemovitostí a o zadluženosti soukromých domácností ve všech zemích EU. - Pozn.

Václav Klusůň

Deregulace nájemného jako předvolební téma

Listy, Sv. 39, (2009) č. 4, s. 15-22

Diskusní příspěvek. Ke koncepci státní bytové politiky (z března 2005), k přijetí zákona o deregulaci nájemného, k tempu deregulace, k postoji majitelů domů, k úloze justice v kauze regulace nájemného, k problematice nájemního bydlení a k možnosti vzniku neziskových bytových organizací poskytujících pronájem bytů.

Konrad Fischer

Kommunen im Windelkrieg**Plenková válka obcí**

WirtschaftsWoche, Jg. 2009, Nr. 34, S. 24-25

Obavy z vylidnění vedou německé obce a města k souboji o každou mladou rodinu, která plánuje stavbu vlastního bydlení. Programy na podporu výstavby (snížení ceny pozemku, prémie na dítě). Sociální programy.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Daniel Rettig

Auszeit nehmen**Vzít si oddechový čas**

WirtschaftsWoche, Jg. 2009, Nr. 34, S. 70-73

Profesní oddechový čas, Sabbatical, Sabatjahr. Z podnikové praxe využití možnosti a k výhodám kratší/delší placené nepřítomnosti zaměstnance v Německu a USA; platové a další podmínky čerpání placeného volna. Pracovní konta.

Bert Losse, Cornelia Schmergal, Martin Seiwert

Die neue Macht**Nová mocenská autorita**

WirtschaftsWoche, Jg. 2009, Nr. 37, S. 24-28, 30

Obnovený význam pozice a aktivit odborů v Německu postiženém hospodářskou krizí. Spolurozhodování zaměstnanců, zaměstnanecké akcie.

Dietrich Creutzburg

Kurzarbeit kostet elf Milliarden Euro

Krátká práce přijde na 11 miliard eur

Handelsblatt, Jg. 2009, Nr. 157 (18.8.2009), S. 4

Modelový propoččet informuje o reálných nákladech vázaných na "krátkou práci" v Německu. Finanční vícenáklady/rizika zkráceného týdne pro podniky. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 12/2009.

Jan Vlach

Podstata švarcsystému, jeho výhody a rizika

Scientia et Societas, Sv. 5, (2009) č. 2, s. 94-111

Vymezení zdánlivě samostatné výdělečné činnosti (švarcsystému), právní rámec a ekonomické aspekty zdánlivě samostatné výdělečné činnosti, vnímání "práce na živnostenský list" veřejností, rizika švarcsystému a jejich řešení. - Pozn.

Daniel D. Schnitzlein

Struktur und Ausmaß der intergenerationalen Einkommensmobilität in Deutschland

Struktura a rozsah mezigenerační příjmové mobility v Německu

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Jg. 229, (2009) Nr. 4, S. 451-466

Příspěvek analyzuje strukturu a rozsah mezigenerační příjmové mobility v Německu. Pomocí modelového zpracování empirických dat z německého socioekonomického panelu pro páry otec-syn a otec-dcera zjišťuje strukturu mezigenerační mobility příjmů a potvrzuje značnou souvislost mezi příjmy rodičů a příjmy dětí. - Pozn.

Kamila Fialová, Martina Mysíková

The minimum wage: labor market consequences in the Czech Republic

Minimální mzda: důsledky pro trh práce v České republice

Finance a úvěr, Vol. 59, (2009) No. 3, p. 255-274

Studie kvantifikuje dopady minimální mzdy na vývoj na trhu práce v České republice. Využívá regionálních dat z let 1995-2004 a individuálních dat pro období 2004-2005 a zjišťuje dopady minimální mzdy na regionální nezaměstnanost, kategorizuje skupiny zaměstnanců podle vztahu jejich mzdy k minimální mzdě a dopady této relace na výkonnost trhu práce. - Pozn.

Jan Pichrt

Za novelizací zákoníku práce aneb je novelizace zákoníku práce v době recese potřebná?

Právní rozhledy, Sv. 17, (2009) č. 16, s. 586-591

Autor upozorňuje na nezbytnost změn pracovněprávní úpravy a odůvodňuje potřebu novelizace zákoníku práce v době recese. - Pozn.

Zdeněk Budovec

Změny v doručování pracovněprávních písemností

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 4, (2009) č. 9, s. 7-9

Nové podmínky doručování (a převzetí) pracovněprávních písemností zaměstnanci/zaměstnavateli, k §§ 334-337 ZP. Doručování písemností soudem. Odesílání písemností elektronicky. Doručování do vlastních rukou dle Občanského soudního řádu.

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 10/2009

Zohlednění dlouhodobé péče pro výpočet důchodu od 1.7.2009. Kolektivní smlouvy na rok 2010. Osobní překážky v práci. Pronájem zaměstnanců. Nabídka jiného pracovního místa. Zkrácený pracovní úvazek a zdravotní pojištění. Praktická řešení k odvodům (skončení pracovního poměru, nemoc zaměstnance v ochranné lhůtě, změna zaměstnání i pojišťovny, zaměstnání malého rozsahu a

zdravotní pojištění). Předávání informací mezi institucemi. Výdaje zaměstnavatele na připojištění a kulturu. Výdaje zaměstnavatele na mzdy, pojištění, ubytování a vzdělávání. Výdaje zaměstnavatele na stravování a nápoje zaměstnanců. Mateřská a rodičovská dovolená ve světě.

Právo

Luděk Toman

Lichva jako morální, sociální a ekonomický problém dnešní české společnosti

Pohledy, Sv. 2009, č. 2, s. 27-50

Historický nástin problému lichvy, právní úprava lichvy na českém území (země Koruny české, Rakousko-Uhersko), úprava trestného činu lichvy v období první republiky a v socialistickém Československu, situace po roce 1989. Navrhovaná opatření ke změně právní úpravy lichvy a postoje státu k lichvářům. - Příspěvek z monotematického čísla s názvem Další etapa ekonomické krize v ČR - krize veřejných rozpočtů.

Michaela Poremská

Právní zásady v rozhodnutích ve věci veřejných zakázek

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 17, (2009) č. 2, s. 86-91

K pojmům právní princip a právní zásada, dále k dodržování zásady transparentnosti, zásady rovného zacházení a zásady zákazu diskriminace. V dalším textu o postupu při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu podle uvedených zásad, o právních zásadách v rozhodnutích ÚOHS a soudů. - Pozn.

Hynek Pečinka

Průtahy v řízení zaviněné správním orgánem

Právní rádce, Sv. 17, (2009) č. 8, s. 41-46

Lhůty pro úkon správního orgánu, zákaz zbytečných průtahů v řízení, ochrana před nečinností správního orgánu, institut fikce rozhodnutí. - Pozn.

Samuel Brittan

Worse evils exist than corruption

Existuje horší zlo než korupce

Financial Times, Vol. 2009, No. 37109 (18.9.2009), p. 9

Hodnocení výsledků indexu korupce a také "indexu úplatkářů", zpracovaného Transparency International. Podle autora je ještě větším zlem prodej zbraní pochybným režimům.

Z judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Soudní rozhledy, 2009, roč. 15, č. 9

Cartesio – oprávnění rejstříkových soudů předkládat předběžné otázky Soudnímu dvoru: přípustnost odvolání proti usnesení o předložení předběžné otázky: Cartesio Oktató és Szolgáltatató bt rozsudek z 16.12.2008

Zatím nepublikováno, přístupno na internetových stránkách Soudního dvora.

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Florian Peter

Die Indizes der Außenhandelspreise auf Basis 2005

Indexy zahraničňobchodních cen na bázi roku 2005

Wirtschaft und Statistik, Jg. 2009, Nr. 7, S. 711-723

Příspěvek popisuje základní metodické otázky spojené s výpočtem indexů zahraničňobchodních cen v Německu (od ledna 2009 předložil Spolkový statistický úřad nové indexy - na bázi roku 2005). Podrobně se věnuje postupům při sestavování podkladů (zbožovému koši, schématu vážení aj.). Nabízí též srovnání předchozích schémat vážení a výsledků nové báze a báze roku 2000 = 100. - Pozn.

Urszula Sikorski

Europäische Panelerhebung über Einkommen und Lebensbedingungen : Generierung der nicht-monetären Zielvariablen

Evropské panelové šetření o příjmech a životních podmínkách : generování nemonetárních cílových proměnných

Wirtschaft und Statistik, Jg. 2009, Nr. 8, S. 795-800

Příspěvek přehledně informuje o přípravě a generování nemonetárních cílových proměnných v Německu. Jde o šetření v rámci statistik EU o příjmech a životních podmínkách osob v soukromých domácnostech (EU-SILC, v Německu realizované pod názvem LEBEN IN EUROPA). Spolkový statistický úřad poskytuje metodickou a technickou podporu při získávání celostátních údajů, při generování cílových proměnných a při předávání dat do Eurostatu. - Pozn.

Michal Čigáš ... [et al.]

Nařízení o evropské statistice vstoupilo v platnost

Statistika, Sv. 46, (2009) č. 4, s. 349-362

K přijetí a významu nového nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropské statistice č. 223/2009. Výklad podle jednotlivých kapitol nařízení, dále ke zřízení Výboru pro evropský statistický systém a k jeho poslání, k činnosti Evropského statistického poradního výboru a Evropské poradní komise pro dohled nad statistikou. Příprava novely nařízení o sběru statistických informací ECB.

Účetnictví

Reinhold Höfer, Raimund Rhiel, Annekatrin Veit

Die Rechnungslegung für betriebliche Altersversorgung im Bilanzrechtsmodernisierungsgesetz (BilMoG)

Vedení účetnictví podnikového důchodového zabezpečení v zákoně o modernizaci bilančního práva

Der Betrieb, Jg. 62, (2009) Nr. 31, S. 1605-1612

Německý zákon BilMoG, který platí od 29.5.2009, významně mění účtování a oceňování závazků podnikového důchodového zabezpečení (většina předpisů BilMoG poprvé začne platit pro roční závěrky k obchodním rokům po 31.12.2009). Podrobný výčet změn, přiblížení možností řešení sporných otázek povahy obchodní a daňové bilance. Účtování penzijních závazků, k povinnosti pasivování a saldování, CTA (Contractual Trust Arrangements). Oceňování penzijních závazků, průměrný úrok, volba pojistně-matematické metody, příslib podnikového důchodu vázaný na cenné papíry (vývoj a výnos cenného papíru) a (podnikové) zajištění nákladů spojených s penzijními závazky. Přechodné předpisy, pozitivní/negativní částka rozdílu z důvodu vyšší/níže rezervy z titulu BilMoG. Dodatkové údaje. - Pozn.

Kurt Göllert

Problemfelder der Bilanzanalyse: Einflüsse des BilMoG auf die Bilanzanalyse

Problémové okruhy bilanční analýzy: vlivy zákona o modernizaci účetní závěrky na bilanční analýzu

Der Betrieb, Jg. 62, (2009) Nr. 34, S. 1773-1778

Německý zákon BilMoG mění informační obsah roční závěrky - cílem je utváření možnosti bilanční politiky tak, aby se pro příjemce závěrky informační obsah zvýšil. Tradiční německé bilanční právo zaměřené na ochranu věřitele se propojuje s prvky IFRS orientovanými na informaci, což má vyhovět požadavkům kapitálového trhu a zlepšit přístup podniků k výhodnějším finančním prostředkům. Analýza kritických pozic v bilancích podle zákona BilMoG; nové oceňovací předpisy pro penzijní závazky podniku, latentní daně, leasingové závazky. Analýza cash-flow, zjišťování volně disponibilního cash-flow (z pohledu věřitele). - Pozn.

Martina Smetanová

Smlouva o provedení/vykonání přezkoumání hospodaření

Unes - účetnictví neziskového sektoru, Sv. 7, (2009) č. 8, s. 6-9

Základní náležitosti a obsah smlouvy o provedení/vykonání přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (s ohledem na nový zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 10/2009

Zásoby - účtová třída 1. Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry - účtová třída 2. Účtování o pohledávkách. Dotace z praxe k účetnictví (zápočet přijaté faktury a dobropisu v cizí měně, snížená ztráta, účtování o pozemku v realitní kanceláři, ojeté vozidlo).

Účetní TIP

č. 19/2009

Aktuální informace - mimořádné odpisy a zkrácení doby nájmu u finančního leasingu. Založení kapitálové společnosti z pohledu účetnictví. Rozpis položek na faktuře.

č. 20/2009

Aktuální informace - metodické pomůcky ke správnému řádu. Slevy na sociálním pojištění. DPH - dovoz zboží včetně jeho montáže ze Švýcarska. DPH - pořízení zboží z EU. DPH - nepeněžitý vklad mimo základní kapitál. Účtování zpracovaného materiálu. DPH - služba ze 3. země. Nákup cizí měny od fyzické osoby - občana.

Veřejná správa

Blažena Petrlíková

Finanční kontrola na místě

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 2, (2009) č. 9, s. 27-32

K problematice kontrolní činnosti zaměřené na příjemce prostředků z veřejných rozpočtů, kontrolované subjekty/instituce/stupně státní správy. Uspořádání a rozsah finanční kontroly, procesní pravidla finanční kontroly, fáze kontroly. Podání a zdůvodnění námitky, řízení o námitkách. Povinnosti/práva kontrolovaných osob.

Fritz Schnabel

Jak Sasko postupovalo ve své reformě územní správy

Moderní obec, Sv. 15, (2009) č. 9, s. 22-23

Reforma územní správy Svobodného státu Sasko (na úrovni obcí a okresů); minimální velikost samostatné obce, minimální velikost správního prostoru. K zákonům o územní reformě na úrovni obcí. Začleňování obcí do měst se statutem okresu; soustava finančního vyrovnávání.

Rudolf Rys

Správní reforma v Rakousku

Veřejná správa, Sv. 2009, č. 18, střed. příl. (s. 1-4)

Modernizace veřejné správy Rakouska, správní reforma I, správní reforma II. Vytvoření konventu, tematické zaměření úkolů konventu. Evaluae správních reform. ELAK. - Pozn.

Robert Ledvinka

Vyhodnocení předsednictví České republiky v Radě Evropské unie (CZ PRES) a veřejná správa : sekce veřejné správy Ministerstva vnitra ČR

Veřejná správa, Sv. 2009, č. 16, střed. příl. (s. 1-8)

České předsednictví v Radě EU, přehled realizovaných aktivit. Přínosy českého předsednictví pro veřejnou správu. Síť EUPAN. Pracovní skupiny: rozvoj lidských zdrojů, sociální dialog, zaměstnanecké předpisy (výběrová řízení do evropských institucí), inovace veřejných služeb (model CAF). K agendě "lepší regulace". - Pozn.

Veřejné finance. Rozpočet

Bind games : making fiscal policy credible

Hledání východiska : jak může fiskální politika získat na důvěryhodnosti

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8648, p. 77-78

K vývoji veřejných financí a především rostoucímu zadlužení vyspělých zemí. Jak se dostat z dluhové pasti a neohrozit hospodářské oživení. - Viz i článek na s. 20-21 pod názvem The other exit strategy: fiscal policy. -- Překlad článku viz v čas. Ekonom č. 37/2009 na s. 50-51 pod názvem Zdraví států rok poté.

Bundesbank rügt Reformrücknahmen

Spolková banka kárá za odklon od reformních opatření

Auszüge aus Presseartikeln, Jg. 2009, Nr. 30, S. 3

Příspěvek upozorňuje na kritický postoj centrální banky (Deutsche Bundesbank) k rozhodnutí spolkové vlády o zmírňování či dočasném odklonu od opatření důchodové reformy v Německu. Vzhledem k hospodářské a finanční krizi a výraznému nárůstu rozpočtových deficitů bude v budoucnu zvládání výzev demografického vývoje ještě těžší, v příštích letech by bylo třeba dále pokračovat v reformním kurzu. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt nad Mohanem, 21. července 2009. K tématu viz též další příspěvky v tomto čísle časopisu. -- Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 12/2009.

Charles Engel, John H. Rogers

Expected consumption growth from cross-country surveys: implications for assessing international capital markets

Očekávaný růst spotřeby v mezinárodních průzkumech: implikace pro odhady mezinárodních kapitálových trhů

IMF staff papers, Vol. 56, (2009) No. 3, p. 543-573

Příspěvek vychází z rozboru očekávání růstu spotřeby podle dat získaných v mezinárodních průzkumech. Zkoumá pomocí modelu zaměřeného na průběžná rozhodování domácností a firem vazby k běžnému účtu státu a modelovým způsobem dokládá, že očekávaná míra růstu národní spotřeby závisí spíše na očekávaném růstu národního důchodu, než na růstu spotřeby ve světě nebo

světové reálné úrokové míře. Probírá též metodologické otázky spojené s modelováním spotřeby a jeho makroekonomickými dopady. - Pozn. -- Příspěvek z konference "Current Account Sustainability in Major Advanced Economies" (Udržitelnost veřejných rozpočtů v hlavních vyspělých ekonomikách) konané na University of Wisconsin v květnu 2008. K tématu jsou v tomto čísle časopisu uveřejněny další čtyři příspěvky.

Halbjahresbericht zum Bundeshaushalt 2009 : Entwicklung der Ausgaben und Einnahmen bis Juni 2009

Zpráva o státním rozpočtu 2009 za první pololetí : vývoj výdajů a příjmů do června 2009

Monatsbericht des BMF, Jg. 2009, Nr. 8, S. 36-50

Zpráva o vývoji státního rozpočtu v Německu za první pololetí roku 2009 ukazuje vývoj rozpočtových výdajů a příjmů do června 2009. Odráží dopady hospodářské recese: zhoršení celkového hospodářského vývoje a další pokles daňových příjmů. V této souvislosti jsou uvedena i hlavní opatření proti recesi a jejich rozpočtový dopad (2. dodatečný rozpočet 2009). - Pozn.

Zdeněk Hraba

K problematice sestavování rozpočtu příspěvkové organizace

Obchodní právo, Sv. 18, (2009) č. 6, s. 7-11

Cílem příspěvku je objasnit rozdíl mezi tzv. hlavní činností státní příspěvkové organizace a mezi činností doplňkovou (podnikatelskou). Podrobněji k sestavení rozpočtu hlavní činnosti státní příspěvkové organizace a k členění nákladů na hlavní a jinou činnost příspěvkové organizace.

Jaroslav Ungerman

K vývoji veřejných financí v posledních letech

Pohledy, Sv. 2009, č. 2, s. 7-18

Zamyšlení nad vývojem veřejných financí v ČR v posledních deseti letech. - Příspěvek z monotematického čísla s názvem Další etapa ekonomické krize v ČR - krize veřejných rozpočtů. -- K tématu viz i stat' na s. 19-25 s názvem "Reforma" veřejných financí bývalé koalice + světová ekonomická krize = rozvrácené veřejné finance České republiky.

Kurz- und mittelfristige Perspektiven der öffentlichen Haushalte in Deutschland : Spiegel der Wirtschafts- und Finanzkrise

Krátkodobé a střednědobé perspektivy veřejných rozpočtů v Německu : odraz hospodářské a finanční krize

Monatsbericht des BMF, Jg. 2009, Nr. 8, S. 55-66

Příspěvek dokumentuje aktuální stav a střednědobou perspektivu veřejných rozpočtů v Německu, a to na pozadí dopadů recese v důsledku finanční krize. Upozorňuje na překročení maastrichtských kritérií pro rozpočtové deficity: v roce 2009 vzroste deficit na 4 % HDP a v roce 2010 dokonce na 6 % HDP. Pro návrat pod tříprocentní hranici je nezbytná úspěšná konsolidační strategie spolkové vlády, jejíž výsledky se očekávají až v roce 2013. - Pozn.

Eduard Komárek

Ministerstvo financí a programové financování

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 2, (2009) č. 9, s. 12-21

Přiblížení specifických funkcí Ministerstva financí při zajišťování programu financování reprodukce hmotného a nehmotného majetku (ISPROFIN). Příprava a průběžná inovace příslušných obecně závazných předpisů. Legislativa k novým rozpočtovým pravidlům. Pokyn č. R2 - 07, skupina A (SMVS - správa majetku ve vlastnictví státu), skupina B (EDS - evidenční dotační systém). Pokyn k nastavení rozpočtového limitu. Ochrana prostředků státu. Nový systém čerpacích účtů. Sankce za porušení rozpočtové kázně. Provozní fungování systému ISPROFIN. Kapitoly státního rozpočtu spravované Ministerstvem financí. Akce financované z rozhodnutí Poslanecké sněmovny a vlády ČR. - Navazuje na stat' Státní rozpočet a programové financování, PVS 7-8/2009, s. 11-19.

Goohoon Kwon, Lavern McFarlane, Wayne Robinson

Public debt, money supply, and inflation : a cross-country study

Veřejný dluh, peněžní zásoba a inflace : mezinárodní studie

IMF staff papers, Vol. 56, (2009) No. 3, p. 476-515

Příspěvek nabízí podrobnou empirickou analýzu vztahu mezi fiskální politikou a inflací, a to pomocí fiskálně-peněžních modelů inflace. Využívá rozsáhlé databáze ze 71 zemí za období 43 let. Studie dokládá, že růst státního dluhu v rozvojových zemích s vysokým zadlužením je výrazně spojen s vysokou inflací, zatímco u vyspělých ekonomik a u rozvojových zemí s nižším zadlužením je tato vazba méně výrazná. - Pozn.

Sigrid Nicodemus

Schulden des öffentlichen Gesamthaushaltes 2008

Zadlužení souhrnného veřejného rozpočtu v roce 2008

Wirtschaft und Statistik, Jg. 2009, Nr. 8, S. 786-794

Příspěvek přehledně informuje o zadluženosti všech veřejných rozpočtů (spolkového státu, spolkových zemí, obcí a svazu obcí) k 31. prosinci 2008 v Německu. Dluhy jsou členěny podle různých druhů, splatnosti a umořování v průběhu sledovaného roku; pozornost je věnována i vývoji zadluženosti od roku 1950, regionálnímu srovnání, výši dluhu na obyvatele aj. - Pozn.

Taxing times : Spain's growing budget deficit

Těžké časy : rostoucí rozpočtový deficit Španělska

The Economist, Vol. 392, (2009) No. 8648, p. 39

Rozpočtový deficit ve Španělsku roste (letos se očekává 10 % HDP) a hospodářské oživení nepřichází. Proto chce španělský premiér Zapatero přistoupit ke zvýšení daní, což představuje velký obrat ve srovnání s předchozími lety, kdy daně snižoval. Díru ve veřejných financích způsobil pokles příjmů, ale i velká podpora veřejných prací ze strany státu. Ke škrtům ve výdajích však premiér zatím přistoupit nechce.

Zdravotnictví

Mort Zuckerman

Cost control, not coverage, is the key to health reform

Kontrola nákladů, ne pojištění, je klíčem k reformě zdravotnictví

Financial Times, Vol. 2009, No. 37084 (20.8.2009), p. 7

Autor popisuje současný systém americké zdravotní péče a návrhy prezidenta Obamy na jeho reformu, které podle něj jen zvýší americký rozpočtový deficit. Řešením je podle něj změna struktury zdravotnictví a regulace nákladů.

Jutta Spindler, Torsten Schelhase

Krankenhauslandschaft im Umbruch

Nemocniční systém v přestavbě

Wirtschaft und Statistik, Jg. 2009, Nr. 7, S. 641-659

Příspěvek vychází z aktuálních údajů zdravotnických a nemocničních statistik a dokládá výrazné proměny od počátku devadesátých let v oblasti zdravotní péče a stacionárního zaopatření v nemocnicích v Německu. Sleduje nejprve nabídku služeb poskytovaných nemocnicemi. Dále se zaměřuje na náklady nemocnic, na jejich rozdělení na jednotlivé druhy a vývoj v čase a na využití služeb nemocnic. - Pozn.

Tomáš Roubal

Moderní nástroje změn ve zdravotnictví v evropských státech

Pojistné rozpravy, Sv. 2009, č. 24, s. 84-99

O změnách, které probíhají v rámci zdravotního stavu populace, a o vybraných opatřeních, která mění zdravotní systémy ve státech EU. Řízení péče o chronicky nemocné, úhradové mechanismy, Health

Technology Assessment, restrukturalizace péče a přesun kompetencí, změna role pacienta v systému pojištění.

Ostatní

Gesetz zur Neuregelung des Wasserrechts : vom 31. Juli 2009

Zákon o nové úpravě vodního práva : z 31. července 2009

Bundesgesetzblatt. Teil I, Jg. 2009, Nr. 51, S. 2585-2621

Znění zákona o nové úpravě vodního práva v Německu z 31. července 2009. Tato nová úprava má za cíl systemizovat a sjednotit toto právo pro celé území spolkového státu a převést zemské normy na jednotnou celostátní úpravu. Zároveň zajišťuje realizaci ustanovení Evropské unie v oblasti vodního práva do německého práva.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Phantom Kreditklemme: kaum Evidenz für den beklagten Mangel an Krediten in Deutschland **Přízrak úvěrové krize: chybí důkazy pro obávaný nedostatek úvěrů v Německu**

Auszüge aus Presseartikeln, 2. September 2009, Nr. 37, S. 8-9.

Pro německého ministra financí Peera Steinbrücka je úvěrová krize v Německu fakticky realitou a pojmenovává i její příčiny: banky ukládají peníze, získané od státu, raději do cenných papírů, místo aby je předaly dále podnikům ve formě úvěrů. Důvodem tohoto jednání jsou vyšší výnosy. Podobně ministr hospodářství Karl-Theodor zu Guttenberg se domnívá, že úvěrová krize již prakticky nastala a připravuje odpovídající finanční ofenzivu na její řešení. Podniky by měly získat úvěry ve výši přes 10 mld. eur prostřednictvím zvláštního fondu - „Wirtschaftsfonds Deutschland“.

Úvěrová krize, tj. situace, kdy banky z důvodu opatrnosti, nedostatku finančních prostředků nebo z jiných důvodů přestávají poskytovat podnikům úvěry, přestože po nich existuje poptávka, by byla pro Německo opravdu neradostná. Znamenala by ohrožení mírného oživení konjunktury, které hlásí aktuální statistická data. Pokud by podniky, které opět hledí s důvěrou do budoucnosti a chtěly by expandovat a investovat (aby mohly v budoucnu více vyrábět), neměly možnost získat potřebný kapitál u svých bank, bylo by hospodářské oživení potlačeno již v samém zárodku. Je proto správné, že politici berou nebezpečí úvěrové krize velmi vážně. Přesto je třeba hledat odpověď na otázku, zda v Německu vůbec nějaká úvěrová krize existuje. Data, která jsou v tomto směru k dispozici, to nepotvrzují.

Institut pro hospodářský výzkum na Univerzitě Mnichov (Institut für Wirtschaftsforschung der Universität München) – ifo – provádí měsíční průzkum u cca čtyř tisíců podniků, s cílem získat informace o možných potížích při získávání úvěrů. V uplynulých dvanácti měsících se průběžně zvyšoval podíl dotázaných, kteří uváděli, že narůstají překážky při získávání úvěrů. V srpnu 2008 si pouze 21,5 % společností stěžovalo na restriktivní podmínky, zatímco v srpnu tohoto roku to bylo již 44,2 % společností. Nárůst překážek při získávání úvěrů ale není nic nezvyklého v období recese, ba právě naopak. Těžkosti doprovázející hospodářskou činnost v tomto období zhoršují finanční situaci mnoha podniků. Snižuje se tím jejich bonita, což zase vede k tomu, že se jim nedaří získávat tak snadno a výhodně úvěry u bank. Uvážíme-li, že Německo se nachází v nejhorší recesi za celé poválečné období, nebudou se nám podmínky pro získávání úvěrů zdát tak docela špatné. V průběhu recese v roce 2003, která byla o něco mírnější než ta současná, si více než dvě třetiny německých podniků stěžovaly na potíže při získávání úvěrů. V průběhu současné finanční krize je podíl podniků, které označují svoji úvěrovou situaci za těžkou, stále ještě pod hranicí padesáti procent. Kromě toho došlo mezitím k opětovnému mírnému zlepšení situace. Při posledním průzkumu se ukázalo, že ukazatel překážek při získávání úvěrů ve vztahu k údajům z minulého měsíce opět mírně poklesl. Zejména průmyslové podniky hodnotí svoji úvěrovou situaci opět lépe (indikátor zaznamenal pokles ze 47 % na 45,9 %).

Šetření Deutsche Bundesbank u finančních institucí z června 2009 ukazuje odlehčenou situaci v německém úvěrnictví. Na základě odpovědí patnácti institucí a čtyř svazů neshledala centrální banka žádné důkazy o tom, že Německu v nastávajících osmnácti měsících hrozí úvěrová krize. Německá průmyslová a obchodní komora sice informuje o tom, že finanční situace u některých firem je velmi napjatá, nicméně o úvěrové krizi nehovoří. Asi jedna třetina z 5000 podniků, dotazovaných touto institucí, by se podle zpravodajské agentury Reuters měla potýkat s těžkými úvěrovými podmínkami (na jaře to bylo 23 %).

Skutečnost, že si některé podniky stěžují na potíže s refinancováním, je jistě třeba brát vážně. Nicméně jejich stížnosti nelze v žádném případě označovat za úvěrovou krizi. Mnoho podniků má problémy s tím, že banky od nich požadují větší záruky nebo vyšší úroky. Pokud se ale zhoršují jejich výsledky

hospodaření v důsledku nedostatku zakázek během krize, je naprosto v pořádku, že banky vyžadují při půjčování peněz garance nebo vyšší příplatky za riziko. Situace v USA ukázala, kam až může v extrémních případech vést benevolentní postoj při udělování úvěrů.

Nepříznivé konjunkturální podmínky navíc zhoršují interní refinancování mnoha podniků a jsou příčinou jejich větší potřeby úvěrů. Šetření centrální banky tuto skutečnost potvrdilo. I když úvěrové instituce počítají s tím, že v příštích měsících podniky nebudou rozšiřovat svoje investice, neočekávají pokles žádostí o úvěr, neboť možnosti vnitřního financování podniků se zhoršují. Zároveň dotazované banky uvedly, že disponibilní úvěrové linky jsou podniky více poptávány, což rovněž odpovídá současným podmínkám.

Vcelku lze říci, že fakta nevypovídají o tom, že by se Německo již potýkalo s úvěrovou krizí – i když němečtí politici toto nebezpečí v průběhu předvolebního boje označovali za akutní. Zdá se, že daleko víc prožívá Německo klasickou reakci konjunkturálního cyklu, kdy v podmínkách poklesu hospodářské aktivity klesá udělování úvěrů. Přirozeně existuje riziko, že se situace v příštích měsících zhorší, což by mohly pocítit zejména větší podniky. Na druhé straně přináší krize i nové šance. Deutsche Bundesbank zjistila při svém průzkumu další uvolnění vztahů mezi zákazníky a bankami, což může pomoci oživit konkurenční boj v německém úvěrnictví – v konečném důsledku k prospěchu firemních zákazníků.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Matthias Thibaut

Großbritannien entwickelt sich zum Hochsteuerland

Velká Británie se vyvíjí v zemi s vysokými daněmi

Handelsblatt, 8.9.2009, Nr. 172, S. 5

Podle vydavatelství Lexis-Nexis, zaměřeného na daňovou problematiku, má dnes někdejší štíhlý daňový stát Velká Británie nejobemnější daňový zákoník na světě - celých 11 520 stran daňových předpisů. A bude jich ještě více, neboť na Brity se valí daňové orgie, které katapultují Velkou Británii do ligy zemí s nejvyššími daněmi na světě. Vzhledem k vysokým výdajům na záchranu bank lze ve většině průmyslových zemí vlnu zvyšování daní očekávat, Britům však hrozí opravdové tsunami.

Již koncem srpna se finanční úřad ozval 5000 nejbohatších daňových poplatníků se zdvořilým dopisem, v němž oznamuje, jak „bude muset být posílena vzájemná důvěra a pochopení“ (Austrálie touto „individuální“ daňovou péčí vymohla z řad příjemců top-příjmů dodatečných 1,8 mld. eur). Navíc se hledí fiskálních rytířů obrací na daňové oázy: bilaterální smlouva o informační výměně s Lichtenštejnem má Británii přinést další miliardu liber.

Podle letošního přehledu zpracovaného auditorskou společností KPMG zaujímá daň z příjmů ve Velké Británii prostřední 12. místo v Evropě, až však začne od dubna roku 2010 platit maximální sazba ve výši 50 procent, dostane se Británie na 4. místo (za Dánsko, Švédsko a Nizozemsko) - s tím rozdílem, že Britové nemohou počítat s kompletním zabezpečením sociálního státu podle skandinávského vzoru. I jiné země mají vysoké sazby daně z příjmů, maximální 50procentní sazba se však v Británii bude týkat už příjmu ve výši 150 000 liber, 40procentní sazba se bude vztahovat už na příjem od 37 400 liber; německá 45procentní maximální sazba se uplatňuje na příjmy od 250 000 eur.

Britský strážce pokladu A. Darling na setkání ministrů financí G20 varoval před příliš rychlým ústupem od podpůrných fiskálních opatření a současně přislíbil, že v příštích čtyřech letech sníží deficit na polovinu - jak toho chce dosáhnout, bude konkretizovat na podzim. Přitom ani výslovně nevyloučil další zvyšování daní - bez ohledu na volební boj, který by v té době měl naplno probíhat.

Hospodářský vzestup čeká Brity později a bude křehčí, varuje britská obchodní komora, protože vzhledem k vysokému soukromému i veřejnému zadlužení bude obtížné jej udržet.

Celkové zadlužení Velké Británie se podle vládních plánů do roku 2013 zdvojnásobí na 1,4 biliónu liber. Důvodem však není pouze finanční krize. Vysoký strukturální rozpočtový deficit se navršil už dříve, ačkoli labouristé od roku 1997 postupně stále více utahovali daňový šroub a zavedli tucet

nových daní. Za jejich vlády vzrostl celkový daňový příjem z 315 na 531 mld. liber a daňová kvóta ze 37,1 na 40,5 procenta.

Daňový útok se neomezuje pouze na fyzické osoby, 72 procent podniků se domnívá, že Velká Británie v daňové soutěži zaostane, mnozí jsou názoru, že se firmy poohlédnou po atraktivnějších místech.

„Někdejší oslavovaný a konkurenceschopný daňový a regulační systém se stal přítěží, zvláště pro ctižádostivé jedince, kteří jsou základem našeho hospodářského zdraví“, varuje poradenská firma MacIntyre Hudson. (Např. z účtu jednoho londýnského prominentního kadeřníka se fiskálu odvádí celých 48 procent, které zahrnují kromě DPH i různé podnikové daně).

Naděje na zmírněný režim za vlády toryů jsou neopodstatněné; G. Osborne, stínový ministr financí, zcela vědomě nepřislíbil snížení maximální (50procentní) daňové sazby, ale jen přesuny priorit. Vysvětlil, že „hlavní tíže krize zadlužení se musí řešit snížením výdajů“. Úřadující ministr financí Darling vidí možnost snižování zadluženosti hlavně v daňových příjmech vč. omezení veřejných výdajů. Oba se ale shodují, že je „nutné žít v rámci současných prostředků“.

Tobias Freudenberg

Steuerprüfer in Schranken gewiesen

Daňoví kontrolóři v patřičných mezích

Handelsblatt, 9.9.2009, Nr. 173, S. 15

Firmy v Německu nemusí každoročně akceptovat kontrolu podnikového hospodaření - německá finanční správa sice může dle svého uvážení stanovit, jak často své úředníky do podniku pošle - ale i to podléhá určitým mezím. Finanční soud v Kolíně n./R. totiž rozhodl, že firmy se proti každoroční daňové kontrole mohou bránit. Zdůvodňuje to tím, že časté kontroly jsou pro podniky drahé a zatěžující a nařizovat kontrolní šetření v ročním intervalu proti vůli podniku může být v ojedinělých případech i protiprávní.

Zatím žádný soud daňové kontrolory takto důrazně neodkázal do patřičných mezí, a pro podniky je to jednoznačně dobrá zpráva. Proti nařízení finanční správy o podnikové kontrole se dosud totiž ani bránit nemohly, protože zákon dává finančním úřadům téměř neomezený prostor. Mohou svobodně rozhodovat, zda a jak často budou jejich úředníci kontrolovat firemní knihy - závazné kontroly platí pouze pro velké podniky, které dosahují určitých obrátů či zisků (tam daňoví úředníci musí kontrolovat každé vyměřovací období).

Turnus daňových šetření však zákon nepředepisuje. Finanční kontrolóři mohou prověřovat jednotlivý podnik každý rok nebo provést souhrnnou kontrolu za více let. Pro podniky to ale představuje zásadní rozdíl, neboť pro ně každá kontrola znamená zátěž a stres. Podnikové vedení se musí na každé kontrole podílet, je potřeba uvolnit prostory a poskytnout potřebné doklady, často bývají za nemalé částky angažováni daňoví poradci, kteří kontrolu sledují a nakonec dohlíží i na zprávu a vyhodnocení kontroly. Navíc je pro podniky v případě kratších kontrolních intervalů mnohem komplikovanější odůvodňovat v budoucnu očekávané zátěže z titulu rezerv či výpadku pohledávky. Další nevýhodou je, že kontrolóři a podniky si každý rok opakovaně musí vyjasňovat závažné věcné a právní otázky - což při souhrnných šetřeních (za více vyměřovacích období) probíhá pouze jednou.

Dosud bylo obvyklé zkoumat tři související zdaňovací období. I pro finanční úřady totiž znamenají souhrnné kontroly většího počtu zdaňovacích období menší náklady, i když se projevují tendence kontrolovat velké podniky každoročně. Podle rozhodnutí finančního soudu si to však už firmy nebudou muset nechat líbit: podniková kontrola představuje pro firmu zátěž, kterou musí strpět, podle závěrečného soudního výroku však je finanční správa povinna intenzitu tohoto zásahu pokud možno omezit, jinak se prohřešuje proti zásadě přiměřenosti. Kolínští soudci považují kontrolu většího počtu zdaňovacích období za přiměřenou a pokud by se finanční správa od této praxe chtěla odchýlit, musí k tomu podle jejich názoru mít důvody - mezi ně nepatří pouhé začlenění plátce daně do kategorie velkých podniků. Soudcům nepostačil ani argument „abstraktního rizika dodatečné daňové pohledávky“, protože zájmy fiskálu jsou ošetřeny úročením případného daňového doplatku.

Podniky získaly dobré argumenty, jak se bránit každoroční kontrole, ta však má i své výhody: podnik rychle získá právní jistotu, může si naplánovat daňovou zátěž a také se vyhne vysoce úročeným doplatkům daně.

Zpracovala M. Beránková

Odbor Personální Oddělení Finanční a ekonomické informace

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý, čtvrtek, pátek:

8:30 - 12:00

13:00 - 15:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

http://www.mfcz.cz/cps/rde/xchg/mfcz/xsl/kniha_info.html

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>